

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

2026 KPSS

GENEL YETENEK - GENEL KÜLTÜR

TÜRKİYE GENELİ DENEME SINAVI

TCG

Adı :

Soyadı :

T.C. No :

03

**TÜRKİYE GENELİ
DENEME SINAVI**
Sonuçlarınıza
Ulaşmak İçin
QR kodu tara!

DİJİTAL ÇÖZÜMLÜ
Çözümlere ulaşmak
için QR kodu tara!

İNDEKS AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Bu testte 60 soru vardır.

1. Hava yolu ile seyahat edenler havaalanına olabildiğince ---- ulaşırlar dahi iki aşamalı güvenlik taramasında geçen süre nedeniyle uçuşa yetişebilmek için stresli dakikalar ----.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) geç - harcayabiliyor
B) hızlı - sürebiliyor
C) önce - tutabiliyor
D) erken - yaşayabiliyor
E) güvenli - sağlayabiliyor

2. Türkçede "ağız" sözcüğünün geçtiği pek çok deyim vardır. Söz gelimi "konuşamaz duruma gelmek" anlamında "ağız kilitlenmek", "çok
I
sevinmek" anlamında "ağız kulaklarına varmak",
II
"nezaket dışına çıkarak ağır ve kırıncı sözler söylemek" anlamında "ağızına geleni söylemek", "sır
III
saklamamak" anlamında "ağızda bakla ıslanmamak"
IV
ve "birine konuşmaması için para vermek" anlamında "ağızını mühürlemek" deyimini kullanılır.
V

Bu parçada numaralanmış deyimlerden hangisi yanlış açıklanmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Yazdığı alanda ciddi bir birikimi yoksa yazarları, ilk kitabı yayımlandıktan sonra değerlendirmemeye gayret gösteririm. (II) Mümkün olduğu kadar yazarın demlenmesi, oturması gibi bir hassasiyeti gözetmeye çalışıyorum tenkit yazarken. (III) Ama üç dört kitabı yayımlanmış olanlar için çok rahat oturup konuşmanın mümkün olabileceği kanaatindeyim. (IV) Ama daha dün öyküye başlamış, bir dergide dört beş ay öykü yayımlamış birini yorumlamam doğru olmaz. (V) Eleştirinin durulmuş suların yani kendini bulmuş yazarların hakkı olduğunu düşünüyorum, yerini bulamamış amatör akıntılarının değil.

Bu parçada numaralanmış cümlelerde sözü edilen eleştirmenle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, bir yazarı yorumlamadan önce onun hakkında kesin bilgilere sahip olmaya çalıştığını söylemiştir.
B) II. cümlede, eleştiri yazısına konu olacak yazarların sanatının olgunlaşması gerektiğini belirtmiştir.
C) III. cümlede, birkaç kitabı yayımlanmış yazarlar üzerine daha kolay söz söylenebileceğine değinmiştir.
D) IV. cümlede, öykü yazma tecrübesi az olanları değerlendirmenin uygun olmayacağını ifade etmiştir.
E) V. cümlede, eleştiri noktasında tecrübeliler ile acemileri farklı şekilde adlandırmıştır.

İNDEKS:AKADEMİ

youtube/indexsakademii

8. Türk edebiyatında öyküyü Sait Faik öncesi ve
I
sonrası olarak ayırırsak sanırım abesle iştigal etmiş
II
olmayız. Onun hazırladığı yazınsal zemin üzerine
III
hızla artan kentleşmenin ve kent hayatının etkileri,
IV
bireyi önceleme, varoluşu öyküde sorgulama gibi
modernist yaklaşımların 1950'ler sonrasında
V
öykünün çehresini değiştirdiğini görüyoruz.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük, üçüncü tekil iyelik eki almıştır.
B) II. sözcük, ek-fil'in şart ekini almıştır.
C) III. sözcük, isimden isim yapma eki almıştır.
D) IV. sözcük, isimden fiil yapma eki almıştır.
E) V. sözcük, bulunma durumu eki almıştır.

9. (I) Kutup bölgelerinde yaşayan balıklar sahip oldukları özel proteinler sayesinde yaşama tutunur. (II) Örneğin Antarktika'yı çevreleyen Güney Okyanusu'nun sığ sularında yüzeydeki deniz buzuyla deniz tabanında büyüyen buz kristalleri arasında yaşayan bazı balık türleri, antifriz proteinleri adı verilen özel moleküller yardımıyla donmamayı başarır. (III) Normal şartlarda bu balıkların yuttukları buzlu deniz suyu yüzünden vücutlarına giren mikroskobik buz kristallerinin büyümesi beklenir. (IV) Keskin çıkıntılara sahip buz kristalleri tüm doku için tehlike oluşturur. (V) Ancak antifriz proteinleri, buz kristallerinin yüzeylerine tutunarak çevredeki su moleküllerinin kristale katılmasını engeller.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde fiillimsi yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) Bu romanın içinde felsefe, tarih, siyaset gibi geniş bir yelpaze var. (II) Bütün bu saydıklarımız bir sanatsal yaratıda harmanlanmış. (III) Okur, daha ilk sayfadan başlayarak sorularla yüzleşiyor. (IV) Bu sorular çok katmanlı bir anlatımla okurun karşısına çıkıyor. (V) Kitaptaki soruların cevabında saklanan gizleri bulmak da okuru biraz zorluyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinin öge dizilişi sırasıyla "özne - belirtili nesne - zarf tümleci - yüklem" şeklindedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. İnsanlar için ortalama vücut sıcaklığı 37°C'dir. Ancak yaz aylarında hava sıcaklığı bu dereceye yaklaştığında ya da ulaştığında çoğumuz rahat edemeyiz ve serinlemenin çeşitli yollarına başvururuz. Çünkü insanlar için ideal ortam sıcaklığı genellikle vücut sıcaklıklarından yaklaşık 15°C daha düşük düzeydedir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sıfat-fiil grubu
B) Edat grubu
C) Zarf-fiil grubu
D) Belirtisiz ad tamlaması
E) Sıfat tamlaması

4. I. Güncel araştırmalar kaşıntı ve acı mesajlarını taşıyan sinir hücresi gruplarının ayrımını daha belirgin olarak tanımlayabiliyor ancak gelen sinyalleri değerlendiren beyin bu ayrımı yapmakta zorlanabiliyor.
- II. Kaşımayla cilde verilen hafif hasar yüzünden iletilen mesajlarda acı sinyalleri baskın gelip beyinde kaşınma hissinin maskelenmesine yol açıyor.

Numaralanmış II. cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede öne sürülen kaşıntı ve acının hasar verdiğini kanıtlayan bir görüş sunmaktadır.
- B) I. cümlede ifade edilen kaşıntı durumunu yanlışlayan bir örnek ortaya koymaktadır.
- C) I. cümlede bahsedilen organın, ayrım yapamamasının gerekçesini belirtmektedir.
- D) I. cümlede söz edilen ayrımın kaşıntı ve acı üzerinde daha etkili olduğunu vurgulamaktadır.
- E) I. cümlede ele alınan kaşıntı durumunun vücudun hangi bölgesine kalıcı zarar verdiğini dile getirmektedir.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık vardır?

- A) Etimesgut ilçesinde küçük bir bakkal işleterek çocuklarını okutmaya çalışıyordu.
- B) Bu karmaşık durum Medeni Kanun'un bazı maddeleri incelenerek çözülebilir.
- C) Uzak Doğu'dan uçakla gelen heyeti bugün Vali kendi konağında küçük bir törenle karşıladı.
- D) İnci Küpeli Kız Tablosu'nu yorumlayan ziyaretçiler bu eser karşısında âdeta büyülenmişti.
- E) Akşamı en iyi seyredeceğimiz yerin Ankara Kalesi olduğunu yaşlı adam söyledi.

6. Ortamlarda taşı gedğine koymayı çok iyi bilen dedem () evlilik ya da aile konuları açıldığı zaman hep şu sözü kullanırdı () Anasına bak () kızını al () kenarına bak () bezini al ()

Bu parçada yay ayrıçlarla () belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (;) (:) (,) (:) (,) (...)
- B) (,) (:) (,) (:) (,) (,)
- C) (,) (:) (,) (:) (:) (,)
- D) (,) (:) (,) (:) (,) (...)
- E) (:) (:) (,) (-) (-) (,)

7. Güray Söngü'nün yeni romanı *Az Kalan Gölge*'de bir otobiyografinin peşindeyiz. Karakter; gençliğinden, dünyadan ilk koptuğu anlardan bahsediyor. Belki de dünyadan kaçıyor. Kaçtığı yerde yakalanıyor ve ekliyor: "O an fark ettim; ne kadar uzak durursan dur, hayat sana bulaşıyordu."

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü düşmesi
- B) Ünsüz yumuşaması
- C) Ünlü değişimi
- D) Ünsüz türemesi
- E) Ünlü daralması

16. (I) Çağdaş dönemde algıyla ilgili tartışmalar iki farklı teoriyi savunmaya yönelik çabaları ortaya koyar. (II) Algının bilinçli bir ilişki olarak düşünülebilmesi durumunda algılamak, zihinden bağımsız maddi dünya ile ilişki kurmanın temel bir yolu olarak gözükmür ve bu tutum realizm olarak bilinir. (III) Algı ve algının nesneleri de dâhil olmak üzere her şeyin fiziksel olduğu şeklindeki görüş ise fizikalizm olarak anılır. (IV) Her duyumsama kendi ayırt edici hissine sahiptir ve en azından ait olduğu şeyin genel bir tipi olan bir duyusal nitelik tarafından karakterize edilir. (V) Kırmızı bir domatesi görmek ile yeşil yaprakları görmek, bir gülü koklamak ile parfümü koklamak gibi deneyimler arasında duyumsadığımız şeylerin kendilerinden kaynaklanan birtakım farklılıklar mevcuttur. (VI) "Fenomenal", "niteliksel durumlar" ya da bazen "ham hisler" olarak adlandırılan bu duyusal durumlar için "nitelceler (qualia)" terimi kullanılmaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

17. Fatma Aliye; edebiyat tarihimizde uzun yıllar boyunca varlığı görmezden gelinen, karanlıkta bırakılan, yok sayılan kadın yazarlarımızdan sadece biri. 1862'de doğan, dönemine göre öncü, ileri görüşlü, aydın kişiliğiyle örnek oluşturan Fatma Aliye; o yıllarda yaşayan pek çok genç kıza göre oldukça şanslıydı. Bir kere bilgi birikimi farkı vardı. Okumayı, yazmayı ve araştırmayı seven aydın bir ailede doğmuştu. Tarihçi Cevdet Paşa'nın büyük kızıydı. Özel öğrenim görererek yetişen, Fransızca'yı çok iyi öğrenen Fatma Aliye'nin ilk öğretmenleri arasında doğal olarak önce babası yer alıyordu. Fatma Aliye genç yaşlarında Fransızcanın yanı sıra Arapça, Arap tarihi ve felsefe dersleri aldı. Ayrıca dönemin önemli yazarlarından Ahmet Mithat Efendi'nin de onun yetişmesinde önemli bir rolü vardı. Fatma Aliye, Ahmet Mithat Efendi'nin romanlarını ilgiyle okuyordu. Edebiyatla ilgili konularda sık sık görüş alışverişinde bulunan Fatma Aliye ile Ahmet Mithat Efendi, birbirlerine yazdıkları mektuplarla aralarındaki yazın dostluğunu pekiştirmişlerdi. Bundan dolayı Fatma Aliye'nin romanlarında Ahmet Mithat Efendi'nin etkisi, tarzı ve üslubu güçlü bir biçimde hissedilir.

Bu parçadan Fatma Aliye ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Edebi kişiliğinin oluşmasında hem ailesinin hem de döneminin önemli bir yazının etkili olduğuna
B) Ahmet Mithat Efendi ile kurduğu yazınsal ilişkinin, onun romancılığında belirgin izler bıraktığına
C) Yazın hayatına ilgisinin, hem aldığı özel eğitimlerden hem de ailesinin kültürel yapısından beslendiğine
D) Çok yönlü bir eğitim aldığı için dönemindeki pek çok kadına göre daha donanımlı bir konuma sahip olduğuna
E) Küçük yaşlardan itibaren Fransız ve Arap edebiyatı üzerine yoğunlaşarak eserler yazdığına

12. Hande Kavgacı'nın *Hayatın Kırk Yerinden Akanlar* adlı kitabı deneme türünün sınırlarını aşan, edebiyat ile felsefenin kesişiminde duran içsel bir yolculuk metni. Bir yandan bireyin dünyaya, topluma, geçmişe ve zamana dair kınlanlıklarını sergilerken diğer yandan bu kınlanlıktan doğan bilgelik, dayanıklılık ve yeniden var olma gücünü ortaya koyuyor. Kitabın başlığı bile bu karşıtlığı ima ediyor: "kırk" ve "akan." Yani bir yandan eksilme, diğer yandan süreklilik... Tam da bu ikili genilim, kitabın ruhunu kuran eksen. Kitabın açılış denemesi "Sen İstanbul'sun", nostaljinin en saf hâliyle yazılmış bir şehir monoloğu. Yazar, çocukluğunun İstanbul'unu ararken kaybolan insanlığın izini sürüyor. Kimi satırlarda Marcel Proust'un şu sözü yankılanıyor: "Koku ve tat en uzun ömürlü hatıradır."

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tanık gösterme B) Kalıplaşmış ifadeler
C) Mecazlı söyleyiş D) Karşılaştırma
E) Tahminde bulunma

13. —. Bu düşünceyi en güzel Oscar Wilde dile getirir: "Doğruluğuna inandığım bir şeydense inanmadığım bir şey uğruna daha kolay mücadele edebileceğimi düşünüyorum. Bazen sanatsal yaşamın uzun ve tatlı bir yolculuk olduğunu düşünüyorum ve öyle olmasına hiç de üzülüyorum." Wilde'in bu sözleri ironik bir meydan okumadan çok, derin bir yorgunluğun ve bilge bir kabullenişin ifadesidir. Çünkü gerçekten de sanatsal yaşam, insanın kendisiyle girdiği uzun bir veadir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sanat insanın kendiyle savaşıarak var olma ve kendisinden uzaklaşma biçimidir
B) İç ve dış dünyanın beklentileri arasındaki çatışma sanatçı için öğretici bir süreçtir
C) Sanatsal yaratım, çoğu kişinin sandığı gibi coşkunun değil, derin bir iç hesaplaşmanın ürünüdür
D) Bir sanatçının eserini anlamaya yönelik yolculuğu, çelişkilerle dolu bir deneyimdir
E) Sanata adanmış bir yaşam, insanı her şeyden çok daha fazla geliştirir

14. I. Mutfakta bolca vakit geçirenler, mantarların pişirme süresi ve sıcaklığından pek de etkilenmediğini fark etmiştir.
II. İlk beş dakikalık dilim sonunda tüm besinler "yumuşak" olarak sınıflandırıldı.
III. Araştırmacılar kabak, kırmızı et ve kültür mantarlarını kırk dakika boyunca buharda pişirerek beşer dakikalık aralıklarla bu besinlerin dokularını test etti.
IV. Farklı türden besinlerin pişerken geçirdikleri yapısal değişimleri inceleyen bir deney de bunu doğruluyor.
V. Zaman geçtikçe tekrarlanan testlerde et gittikçe sertleşirken kabak lapaya dönüştü, mantarın yapısı ise çok az değişikliğe uğradı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

15. (I) Bir otomobilin ya da evimizin içinde, kapalı mekânlarda pencereden güneş ışığı aldığımızda genellikle kendimizi güvende hisseder ve güneş kremi sürme gereği duymayız. (II) Ancak cam arkasında dahi olsak güneşin bazı zararlı ışınları cildimize ulaşabilir. (III) Çoğu cam türü kalınlığına ve saflığına bağlı olarak morötesi ışınımı bir miktar filtrelese de bu cildimizin tamamen güvende olduğu anlamına gelmez. (IV) Örneğin otomobillerin biri plastik olmak üzere üç katmandan oluşan ön camların UVB ışınlarını tamamen engelleyebilirken UVA'yı %10'u aşabilen oranlarda geçirir. (V) Bazı güneş kremleri kişide alerjik reaksiyona neden olabileceği için bunların uzman görüşü alınarak kullanılması gerekir. (VI) Araçların genellikle plastik katman içermeyen yan camlarıysa UVB'nin çok azının geçmesine izin verirken UVA'yı ortalama %30 oranında geçirir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

18. Fatih Gezer'in ilk romanı *Ölümler Kıraathanesi*, 2021 yılında Vedat Türkalı İlk Roman Ödülü'ne layık görülmüş ve edebiyat dünyasında büyük yankı uyandırmıştır. Roman, İstanbul'un sisli akşamlarında, tozlu koltukların ve ağır camlı kahvehane kapılarının ardında sekiz hayatın kesiştiği bir mekânda geçer. Her karakter, kendi yalnızlığının, geçmişinin ve içsel hesaplaşmasının yüküyle o masaya oturur. Yazar, karakterlerini inceliklerle işlerken okuru âdeta o kahvehaneye davet eder; her bölüm farklı bir bakış açısıyla anlatılır ve karakterlerin iç dünyası detaylı bir şekilde açığa çıkar. Bir köpeğin gözünden insanlık hâllerine dair yapılan gözlemler, sessiz çılgınlıklar ve kayıplar, romanın hem hüznü hem de derinliğini artıran yanlarını oluşturur.

Bu parçaya göre *Ölümler Kıraathanesi* adlı eserle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Karakterlerin iç dünyalarına inmeyi amaçlayan çok yönlü bir anlatım düzeni benimsediği
- B) Olay örgüsünün yalnızca dış mekân betimlemeleriyle sınırlı bir çerçevede ilerlediği
- C) Köpek karakterini anlatıya sembolik bir unsur olarak ekleyerek okurda farkındalık yarattığı
- D) İçindeki kahvehanenin anlatıda dekor niteliği taşıyan basit bir mekân işlevi gördüğü
- E) Karakterler arası ilişkilerin çoğunlukla karşılaşmalar ve tesadüfler üzerinden kurulduğu

19. Yazmak, insanın kendini duymaya niyet etmesidir. Kalem bir araç değil, bir aynadır; insanın içinde sakladıklarını görünür kılar. Kimi zaman bir cümleyle kendine dokunursun, kimi zaman bir kelimeyle geçmişine dönersin. Yazarken fark edersin ki anlatmaya çalıştığın aslında sensin.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazma eyleminin, bireyin iç dünyasındaki gizli yönleri açığa çıkaran bir öz farkındalık süreci olduğu
- B) Kalem, düşünceleri düzenlemekten çok onları biçimsel bir disiplin içinde yeniden kurmayı sağladığı
- C) Kendini ifade etmenin, ancak dış dünyaya yönelik güçlü bir iletişim isteğiyle anlam kazanabileceği
- D) Yazının, kişiyi geçmiş yaşantılarından uzaklaştırarak yeni anlamlar üretmeye yönelten bir deneyim sunduğu
- E) Anlatma isteğinin, bireyin çevresindeki olayları nesnel bir bakışla değerlendirme ihtiyacından doğduğu

20 - 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Zaman bazen bir göl gibi durur. Yüzeyi sakinken altında binlerce dalga gizlidir. Ahmet Hamdi Tanpınar, o dalgaların sesini duyan bir yazar. *Yaşadığım Gibi* ise denemeler toplamı, bir ruhun kendi yankısını dinleme çabası. Yazarın bu eserinin her satırında geçmişle bugün, rüya ile hakikat birbirine karışırken kelimeler, insanın iç dünyasında yankılanan sessiz sorulara dönüşür. Tanpınar'ın huyudur bu, zamanı ölçmek yerine ona kulak verir. Bir kentin gölgesinde, bir çay bardağının buğusunda, bir saatin tik takında düşüncenin özünü hisseder. Çünkü esasen onun için yaşamak, süregelen bir hareketin tersine, hatırlamaktır. Zamanı tüketmeden ona anlam vermektir. *Yaşadığım Gibi*, ilk kez 1970'te yayımlandı. Tanpınar'ın ölümünden sonra derlenen bu kitap aslında, yazarın denemelerinden, gazete yazılarından ve hatıra parçalarından oluşur. Bu sebeple eseri bir entelektüel otobiyografi olarak okumak gerekir ki zaten bu, onun belirgin bir özelliğidir. Kitaptaki yazılar, 1940'lardan 1960'lara kadar uzanan geniş bir dönemde, Tanpınar'ın edebiyat, sanat, şehir, kültür ve insan üzerine düşüncelerini içerir. Tanpınar, bu konuları bir felsefi derinlikle işler. Gündelik bir gözlem bile onun kaleminde metafizik bir sorguya dönüşür. Bu kitapta da bir sokak yürüyüşü bile bir metafizik deneyime dönüşürken yazar, tarihî semtleri gezerken kendi iç dünyasında da dolaşır.

21. Bu parçadan Ahmet Hamdi Tanpınar'ın sanat anlayışıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Zamanı yalnızca kronolojik bir akış olarak değil, aynı zamanda içsel bir tecrübenin kaynağı olarak gördüğüne
- B) Gündelik yaşamın küçük ayrıntılarında bile felsefi bir derinlik arayan bir düşünme biçimine sahip olduğuna
- C) Gözlemlerini çoğunlukla metafizik bir boyuta taşıyarak içsel deneyimlerine odaklandığına
- D) Denemelerinde biçimsel sadeliği geri planda bırakarak soyut kavramları öne çıkardığına
- E) Şehirlerin, nesnelerin ve zamanın insan ruhundaki titreşimlerini yazınsal bir duyarlılıkla işlediğine

20. Bu parçaya göre *Yaşadığım Gibi* adlı eserle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yazarın ölümünden sonra yayımlanmak üzere çeşitli yazılarıyla oluşturulduğu
- B) İçerdiği yazıların uzun bir döneme yayılan kültürel ve düşünsel birikimi yansıttığı
- C) Yazarın edebî anlayışına ilişkin bütünlüklü bir kurguya sahip tek parça bir metin olduğu
- D) Denemeler, hatıralar ve gazete yazılarıyla aydın bir yazı türü niteliği kazandığı
- E) Yazarının şehir, sanat ve insan üzerine yaptığı felsefi yorumları içerdiği

22 - 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Edebiyat, insanın özünü ve dünyayı alımlama çabasının en estetik yollarından biridir. Hayatın içinden beslenen edebî eserler; aynı zamanda hayatı yansıtan bir ayna vazifesi de görür. Günlük yaşamın içinde ne varsa edebiyatta da o vardır. Sadece sevinçler, mutluluklar değil aksine kederler, çaresizlikler edebî metinlerde sıklıkla işlenir. Kimi zaman bir roman kahramanında kimi zaman bir mekânda yaşadığınız dönemin acılarını. Bu yönüyle edebiyat, insan yaşamının en temel gerçekliklerinden biri olan hastalıkları, salgınları ve buna bağlı ölümleri de hem bireysel hem toplumsal boyutlarıyla ele alan güçlü bir anlatı alanıdır. Tarih boyunca salgınlar, ölümcül hastalıklar, çaresizlik ve iyileşme süreçleri, edebî eserlerde önemli temalar arasında yer almıştır. Yazarlar, tıbbın ulaşamadığı ya da açıklamakta yetersiz kaldığı yerlerde, hastalığın insan üzerindeki etkilerini anlamaya ve aktarmaya çalışmışlardır. Bu bağlamda edebiyat, sadece ruhsal değil fiziksel hastalıkların da birey üzerindeki etkilerini görünür kılarak hem bir tanıklık hem de bir hafıza işlevi görür.

22. Bu parçaya göre edebiyat ile ilgili aşağıdakilerden hangisine söylenebilir?

- A) Hastalıkların birey üzerindeki psikolojik etkilerini konu edinen bir temel alan olarak görülmektedir.
- B) Edebî eserlerde günlük yaşamın farklı yönlerinin yer aldığı bazı toplumsal olaylar da işlenmektedir.
- C) Modern tıbbın tüm açıklamalarına uyum sağlayarak bilimsel literatüre katkı sağlamaktadır.
- D) Olumlu duygulara ağırlık verdiği için olumsuz duyguları ikinci plana almaktadır.
- E) Salgınları işleyişi, tarihsel belgelerle paralellik gösteren betimlemelerle sınırlı kalmaktadır.

23. Bu parçada altı çizili sözle edebiyat hakkında anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kişiyi kurgusallıkla yüz yüze getirerek ona zevk alabileceği alternatif bir dünya sunan yaratıcı yazı süreci olduğu
- B) İnsanların dış dünyayı kavrama sürecinde mantıksal yöntemlerden çok, sezgisel yaklaşımları kullanan bir alan olduğu
- C) Yazınsal anlatının, insanın hem kendini hem de çevresini anlamlandırma sürecinde güzel duyu-sal bir araç işlevi gördüğü
- D) Dünya görüşlerinin oluşumunda en belirleyici unsur olan estetiği kullanıp okurun farkındalık düzeyini yükselttiği
- E) Bireyin yaşadığı üzücü olayları olduğu gibi kaydetmeyip okura bunu güzelleştirerek aktaran bir gözlem alanı olduğu

24 - 26. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tüm kurmaca eserler biraz acemilik ürünüdür. Bu, metinlerle bağlantılı bir durum değil. Ne kadar emek harcasanız, titizlikle uğraşsanız da üslubunuz, hikâyedeki öncelikleriniz zaman içinde değişecek. Üstüne üstlük arayış peşinde bir yazarsanız yani her yeni öykünüzde aynı, o çok iyi bildiğiniz, ezberlediğiniz numarayı çekmiyorsanız bu acemilik serüvene dönüşüyor. Yazar için zor, okur için keyifli. Arda Arel'in öykülerini düşününce sürekli değişim çizgisi beliriyor gözümde. Her iki kitabı da çalışma masamın üstünde. Öykücülüğünün nereden nereye geldiği, bir okur olarak beni heyecanlandırıyor; potansiyeli, numaraları, handikapları ve tüm çağrılar ile. Denedikleri, vazgeçtikleri ve buluşlarıyla kitaplarına göz atacak olursak 2015'te çıkan *İp Cambazı Değil Silahşor* ve yeni yayımlanan *Ben Alageyik* ilk öykülerinin isimlerini taşıyor. Bu bir rastlantı değil. Her iki öykü de yer aldığı kitaptaki kurmaca anlayışına el sallıyor ve okura metinlerin kapısını aralıyor. *İp Cambazı Değil Silahşor*, postmodern kurmaca teknikleri ovasında at koşturan bir kitap. Karakter isimleri, çapraz hikâyeleri ve sıçramalı kurgularıyla okuru oyuna dâhil eden bir zekâ gösterisi. *Ben Alageyik*'te ise farklı bir ağırlık noktası okuru bekliyor. Artık karakterler kahramanlara dönüşmüş. Yazarken keşfetmek yerine yaşanmış ve sonlanmış hikâyeleri boz-kır türküsü gibi okuyor. Yolun ön planda olduğu kurgular. Başladığı ya da bittiği yerin önemi yok.

24. Bu parçaya göre *İp Cambazı Değil Silahşor* ile *Ben Alageyik* kitapları arasındaki temel fark aşağıdakilerden hangisidir?

	<i>İp Cambazı Değil Silahşor</i>	<i>Ben Alageyik</i>
A)	Deneyssel kurgu oyunlarına yaslanması	Tamamlanmış yaşam hikâyelerini merkez alması
B)	Sert toplumsal eleştiriler içermesi	Bireysel psikolojiyi çözümlemeye yönelmesi
C)	Geleneksel anlatı kalıplarını izlemesi	Biçimsel yenilikler üzerine bir yapı kurması
D)	Yoğun betimlemeler barındırması	Diyalog ağırlıklı bir anlatım sürdürmesi
E)	Gerçeküstü olayları işlemesi	Gözleme dayalı bir öykü atmosferi kurması

25. Bu parçada Arda Arel ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmştir?

- A) İlk öykülerinin hem eski hem yeni kitabında kurmaca anlayışına gönderme yaptığına
- B) Öykü yazarlığının yeteneği ve öğrendikleriyle zaman içinde değişime uğradığına
- C) Yazarlığının temelinde deneysel arayışlar bulunduğundan acemilik hissine kapıldığına
- D) Son kitabında karakterlerin daha derinlikli kahramanlara dönüştürüldüğüne
- E) Eserlerinde toplumsal gerçeklikten beslenen politik bir söylemin yer aldığına

26. Bu parçada altı çizili sözle aşağıdakilerden hangisine gönderme yapılmıştır?

- A) Metinlerdeki olay örgüsünün önceki edebî akımlara referanslar sunduğuna
- B) Yazarın önceki eserlerinde kullandığı benzer karakter kalıplarını yeniden canlandırdığına
- C) Öykülerin okurla doğrudan iletişim kurmak için kurguda kınılmalar oluşturduğuna
- D) Öykülerin kitapta benimsenen hayalî anlatım tarzına bilinçli bir biçimde işaret ettiğine
- E) Anlatıcının yazarın kişisel yaşamına dönük analizlerde bulunduğuna

27 - 30. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Bir öğrenci üniversite tercihi yapmak için okulunun rehberlik servisine giderek A, B, F, H, M, O ve T adlı üniversiteleri belli sırada tercih listesine yazmıştır. Bu üniversitelerden bazıları özel, bazıları ise devlet üniversitesidir. Öğrencinin tercih listesine yazdığı üniversite ve bu üniversitelerin türleriyle ilgili şunlar bilinmektedir:

- Aynı türdeki üniversiteleri art arda ikiden fazla yazmamıştır.
- İkinci ve üçüncü sırada yazdığı üniversiteler, devlet üniversitesidir.
- B ve H üniversiteleri, özel üniversitelerdir.
- Dördüncü sırada M üniversitesini yazmıştır.
- O üniversitesinden hemen önce F üniversitesini, hemen sonra da B üniversitesini yazmıştır.

27. Buna göre;

- A,
- F,
- M

üniversitelerinden hangileri devlet üniversitesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

28. Aşağıdaki üniversitelerden hangilerinin türleri kesin olarak farklıdır?

- A) A ve B B) A ve O C) B ve F
D) H ve M E) O ve T

29. Öğrencinin tercih listesindeki üniversite sıralama ilişkisi aşağıdakilerden hangisi kesin olarak yanlıştır?

- A) H üniversitesinden hemen sonra A üniversitesini yazmıştır.
B) A üniversitesinden hemen sonra T üniversitesini yazmıştır.
C) T üniversitesinden hemen sonra M üniversitesini yazmıştır.
D) M üniversitesinden hemen sonra F üniversitesini yazmıştır.
E) B üniversitesinden hemen sonra H üniversitesini yazmıştır.

30. Öğrencinin beşinci sırada yazdığı üniversitenin özel üniversite olduğu biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) A üniversitesi özel üniversitedir.
B) F üniversitesi devlet üniversitesidir.
C) M üniversitesi devlet üniversitesidir.
D) O üniversitesi devlet üniversitesidir.
E) T üniversitesi özel üniversitedir.

31.

$$\frac{\left(1 + \frac{3}{4}\right) \cdot \left(2 + \frac{3}{5}\right)}{\left(11 + \frac{3}{8}\right)}$$

İşleminin sonucu kaçtır?

- A) $\frac{2}{5}$ B) $\frac{3}{5}$ C) $\frac{3}{4}$ D) $\frac{4}{3}$ E) $\frac{5}{3}$

32.

$$\frac{6^5 + 6^4}{3^7 + 3^4}$$

İşleminin sonucu kaçtır?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

33.

$$\frac{\left(\sqrt{7} + \frac{1}{\sqrt{7}}\right) \cdot \left(\sqrt{6} - \frac{1}{\sqrt{6}}\right)}{\left(\sqrt{21} - \frac{1}{\sqrt{21}}\right)}$$

İşleminin sonucu kaçtır?

- A) 1 B) $\sqrt{2}$ C) 2 D) $2\sqrt{2}$ E) 3

34.

$$\frac{(0,5)^2 + 0,05}{(0,6)^2 - 0,06}$$

İşleminin sonucu kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

35. A, B ve C rakamları için

$$\begin{array}{r} AB4 \\ - CB \\ \hline 2A5 \end{array}$$

olduğuna göre A + B + C toplamı kaçtır?

- A) 15 B) 16 C) 17 D) 18 E) 19

36. a, b ve c gerçel sayılar olmak üzere

$$a^3 + b > 0$$

$$a \cdot c^2 < 0$$

$$a \cdot c < a \cdot b$$

olduğu biliniyor.

Buna göre aşağıdaki sıralamalardan hangisi doğrudur?

- A) $a < b < c$ B) $a < c < b$ C) $b < a < c$
D) $c < a < b$ E) $b < c < a$

37. x ve y gerçel sayıları için

$$\begin{aligned} 4x &= 3y \\ \frac{3x}{4} + \frac{4y}{3} &= 91 \end{aligned}$$

eşitlikleri sağlanıyor.

Buna göre y – x farkı kaçtır?

- A) 6 B) 8 C) 9 D) 10 E) 12

38. a, b ve c birer pozitif tam sayı olmak üzere

- a – b ifadesinin çift sayı
- $a^2 + ab - a \cdot c$ ifadesinin tek sayı

olduğu bilinmektedir.

Buna göre

- I. $a^2 - c^2$
II. $b^2 - c^2$
III. $a^2 + b^2 + c^2$

ifadelerinden hangileri tek sayıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

39. $\frac{4-x}{3} \leq x+4 \leq \frac{2x+18}{3}$

eşitsizliğini sağlayan kaç tane x tam sayısı vardır?

- A) 7 B) 9 C) 11 D) 13 E) 15

40. x ve y gerçel sayıları için

$$|x - y| = 21$$

$$|x + y| = 5y$$

eşitlikleri sağlanıyor.

Buna göre x sayısının alabileceği farklı değerlerin toplamı kaçtır?

- A) 6 B) 8 C) 10 D) 12 E) 14

41. x gerçel sayısı için

$$12^{x+1} + 12^x = 3^{x+3} - 3^x$$

olduğuna göre 2^{2x} ifadesinin değeri kaçtır?

- A) $\frac{1}{4}$ B) $\frac{1}{2}$ C) 1 D) 2 E) 4

42. A, B ve C kümeleriyle ilgili

$$C \subset A$$

$$B \cap C = \emptyset$$

$$s(A \setminus B) = s(B \setminus A) = s(A \cap B)$$

$$s(A \setminus C) = 28$$

$$s(A \cup B) = 66$$

olduğu biliniyor.

Buna göre C kümesinin eleman sayısı kaçtır?

- A) 6 B) 8 C) 12 D) 16 E) 20

43. a bir gerçel sayı olmak üzere gerçel sayılar kümesi üzerinde tanımlı bir f fonksiyonu

$$f\left(\frac{x-a}{3}\right) = x + 3a$$

eşitliği sağlanmaktadır.

$f(-1) = 17$ olduğuna göre a kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 2 D) 3 E) 5

44. A, B, C sıfırdan ve birbirinden farklı birer rakam olmak üzere dört basamaklı ABCA doğal sayısının

- birler ve onlar basamağındaki rakamlar silindiğinde elde edilen iki basamaklı sayı 4 ile,
- birler ve binler basamağındaki rakamlar silindiğinde elde edilen iki basamaklı sayı 5 ile,
- yüzler ve binler basamağındaki rakamlar silindiğinde elde edilen iki basamaklı sayı 9 ile

tam bölünebilmektedir.

Buna göre A + B + C toplamı kaçtır?

- A) 15 B) 16 C) 17 D) 18 E) 19

45. Üç basamaklı AAB, ABB ve BBB doğal sayılarının toplamı 1962'dir.

Buna göre A + B toplamı kaçtır?

- A) 10 B) 11 C) 12 D) 13 E) 14

46. 180 öğrencinin bulunduğu bir okulda, her öğrenciye bir dönem içinde kullanmaları için yeterli sayıda kurşun kalem verilmektedir. Öğrencilerin sadece $\frac{1}{6}$ 'ı kendisine verilen tüm kurşun kalemleri bu dönem içinde bitiriyor. Diğer öğrencilerin ise kendilerine verilen kurşun kalemlerin en fazla ikisini kullanmadığı biliniyor. Bu dönem sonunda öğrencilerden kullanmadıkları kalemleri topladıklarında geri toplanan kurşun kalem sayısının 240 olduğu görülüyor.

Buna göre, bu dönem boyunca kurşun kalemlerinden sadece birini kullanmayan öğrenci sayısı kaçtır?

- A) 50 B) 60 C) 70 D) 80 E) 90

47. Üç çocuklu bir ailede babanın yaşı, annenin yaşından 3 fazladır. Anne, baba ve üç çocuğun bugünkü yaşları toplamı 95 olup beş yıl sonra çocukların yaşları toplamı 35 olacaktır.

Buna göre babanın bugünkü yaşı kaçtır?

- A) 36 B) 37 C) 38 D) 39 E) 40

48. Sude, Ömer ve Esmâ isimli üç arkadaş bir kitaptaki testleri kendi aralarında sırasıyla 2, 4 ve 7 sayılarla doğru orantılı olarak paylaşıyorlar. Sonra bu kitapta kalan testlerin tamamını Sude Ömer'den 18 test fazla alacak şekilde ikisi arasında paylaşıyor. Son durumda Sude ve Ömer'in aldığı test sayısı eşit olup Esmâ'ya düşen test sayısından 3 test eksiktir.

Buna göre bu kitapta toplam kaç test vardır?

- A) 169 B) 172 C) 175 D) 178 E) 183

49. 3 ve 5 boncuklu iki tür kolyenin satıldığı bir mağazada 5 boncuklu kolye sayısı, 3 boncuklu kolye sayısının 3 katına eşittir. Belirli bir günde bu iki tür kolyeden dokuzar tane satılmıştır. Bu günün sonunda mağazadaki satılmayan kolyelerdeki toplam boncuk sayısının, başlangıçta mağazada bulunan kolyelerdeki toplam boncuk sayısına oranı $\frac{3}{4}$ olarak hesaplanmıştır.

Buna göre başlangıçta mağazadaki 3 boncuklu kolye sayısı kaçtır?

- A) 14 B) 18 C) 16 D) 24 E) 27

50. Doğrusal bir yol üzerinde bulunan, A şehrinden B şehrine doğru sabit hızla hareket eden bir araç; hareketine başladığında, B şehrinden A şehrine doğru başka bir araç sabit hızla harekete başlamıştır. Bu iki araç, hiç durmadan 2 saat boyunca yol aldıklarında A şehrinden hareket eden araç bozulmuştur. Eğer A şehrinden hareket eden araç bozulmasaydı araçlar bir saat sonra karşılaçaklardı. A şehrinden hareket eden araç bozulduğu andan itibaren B şehrinden hareket eden araç 3 saat boyunca aynı sabit hızla yoluna devam edince A şehrinden çıkan aracın yanına ulaşıyor.

A ile B şehirleri arasındaki uzaklık 540 kilometre olduğuna göre, B'den hareket eden aracın hızı saatte kaç kilometredir?

- A) 60 B) 80 C) 90 D) 100 E) 120

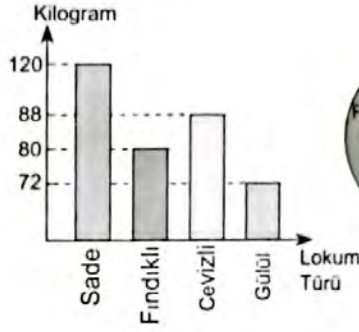
51. Ahmet ve Vedat, belirli bir uzaklıktaki kovaya top atma oyunu oynamaktadır. Bu oyunda Ahmet'in toplarının rengi kırmızı ve Vedat'ın toplarının rengi ise beyazdır. Bu oyunda Ahmet'in ilk atışta topu kovaya atma olasılığı %20 ve ikinci atışta topu kovaya atma olasılığı %60'dır. Vedat'ın ilk atışta topu kovaya atma olasılığı %30 ve ikinci atışta topu kovaya atma olasılığı %50'dir. Ahmet ve Vedat kovaya ikişer atış yapmıştır.

Buna göre kovada bir kırmızı ve bir beyaz top olma olasılığı yüzde kaçtır?

- A) 28 B) 32 C) 36 D) 40 E) 44

52. ve 53. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Bir lokumcuda sade, fındıklı, cevizli ve güllü olmak üzere dört çeşit lokum satılmaktadır. Belirli bir günün başlangıcında bu lokumcuda bulunan dört çeşit lokumun kilogramları Grafik 1'de, bu günün sonunda lokumcuda kalan bu dört çeşit lokumun kilogramca dağılımı ise Grafik 2'de gösterilmiştir.

Grafik 1

Grafik 2

52. Bu gün boyunca satılan toplam lokum miktarı, bu günün sonunda kalan sade ve cevizli lokum miktarının 3 katına eşittir.

Buna göre bu gün boyunca fındıklı ve güllü lokum türlerinden kaç kilogram satılmıştır?

- A) 60 B) 66 C) 72 D) 78 E) 84

53. Bu gün boyunca satılan cevizli lokum miktarı fındıklı lokum miktarından 28 kilogram fazladır.

Buna göre bu gün boyunca toplam kaç kilogram lokum satılmıştır?

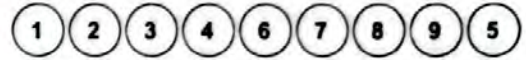
- A) 210 B) 200 C) 180 D) 160 E) 150

54., 55 ve 56. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

1'den 9'a kadar numaralandırılmış ve yan yana dizilmiş olan topların başlangıç durumu yukarıda verilmiştir. Bu toplayla oynanan bir oyunun her hamlesinde tam ortada olan top alınıyor ve alınan top diğer topların ya en sağına ya da en soluna yerleştiriliyor.

Örneğin oyunun ilk hamlesi için 5 numaralı top alınıp topların en sağına yerleştirilirse topların son görünümü aşağıdaki gibi olur.

54. Oyunun ilk iki hamlesinde alınan top sağ tarafa, üçüncü ve dördüncü hamlesinde alınan top sol tarafa yerleştirilerek oyun oynanmıştır.

Bu dört hamle sonunda 8 numaralı topun hemen sağında ve hemen solunda bulunan topların numaraları toplamı kaçtır?

- A) 11 B) 12 C) 13 D) 14 E) 15

55. Oyunun ilk üç hamlesi sonunda en sağdaki topun numarası ile en solundaki topun numarasının toplamının alabileceği farklı değerler toplamı kaçtır?

- A) 20 B) 27 C) 32 D) 50 E) 60

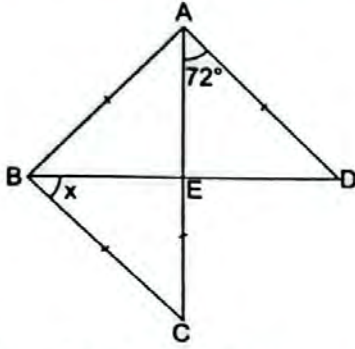
56. Oyuna başlandıktan x hamle yapıldıktan sonra topların son görünümü aşağıdaki gibidir.

Buna göre x en az kaçtır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

57.

ABC ve ABD ikizkenar üçgen

$$[BC] \cap [BD] = \{E\}$$

$$|AB| = |AD| = |BC| = |CE|$$

$$m(\widehat{EAD}) = 72^\circ$$

$$m(\widehat{EBC}) = x$$

Yukarıdaki verilere göre x kaç derecedir?

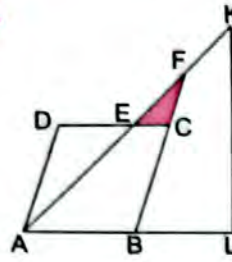
- A) 36 B) 48 C) 54 D) 60 E) 72

58. Bir kenarının uzunluğu 14 birim olan ABCD karesinin [BD] köşegeni üzerinde $4|BE| = 3|DE|$ olacak şekilde bir E noktası işaretleniyor.

Buna göre CED üçgeninin alanı kaç birimkaredir?

- A) 28 B) 35 C) 42 D) 49 E) 56

59.

ABCD paralelkenar

A, E, F, K doğrusal

B, C, F doğrusal

$$|FK| = 2|EF|$$

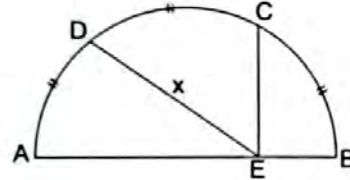
$$4 \cdot A(\widehat{CEF}) = A(\widehat{ADE})$$

CEF üçgeninin alanı 4 birimkare olduğuna göre BFKL dörtgeninin alanı kaç birimkaredir?

- A) 36 B) 48 C) 64 D) 72 E) 100

60.

A, B, E doğrusal

$$|AE| = 3|BE| = 9 \text{ birim}$$

$$|DE| = x \text{ birim}$$

Şekilde C ve E noktaları AB çaplı yarım çemberin üzerindedir. Ayrıca AD, DC ve CB yaylarının uzunlukları eşittir.

Buna göre x kaç birimdir?

- A) $3\sqrt{5}$ B) $4\sqrt{6}$ C) $3\sqrt{7}$
D) $4\sqrt{5}$ E) 9

Bu testte 60 soru vardır.

1. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi, İslam öncesi dönemde Türklistan'da meydana gelen gelişmelerden birisi değildir?

- A) Mete Han'ın düzenli orduları kurması
- B) Ahmet Yesevi'nin Divan-ı Hikmet'i kaleme alması
- C) Mukan Kağan'ın Avar Devleti'ne kesin olarak son vermesi
- D) Teoman'ın Asya Hun Devleti'nde tahta geçmesi
- E) Kuzey Hunlarının etkisiyle Kavimler Göçü'nün başlaması

2. İlk Türk devletlerinde taht, otağ ve sancak gibi hükümdarlık alametleri kullanılmıştır. İslamiyet'in kabul edilmesinden sonra bu alametlere, İslam dininin etkisiyle yeni alametler eklenmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu yeni alametlerden birisi değildir?

- A) Hutbe
- B) Tuğ
- C) Tıraz
- D) Çetr
- E) Hilat

3. I. Haçlı Seferi sonucunda, Türkiye Selçuklu Sultanı I. Kılıç Arslan başkent İznik'i boşaltmak zorunda kalmıştır. I. Kılıç Arslan, Haçlıların güzergâhı üzerindeki yerleşim yerlerini boşaltmış ve ikmal kaynaklarını tahrip etmiştir. Bunlarla beraber Selçuklu Sultanı Haçlılara karşı Danişmentlilerle birlikte Ereğli'de ortak saldırı yapmıştır. Bu müdahalelere rağmen Haçlılar Urfa, Antakya, Kudüs, Tarsus'u ele geçirmiştir.

I. Haçlı Seferi esnasında meydana gelen bu gelişmeler aşağıdakilerden hangisini kanıtlamaz?

- A) Haçlıların nihai hedefine ulaştığını
- B) Türk devletleri arasında askeri ittifak kurulduğunu
- C) Selçukluların devlet merkezini terk ettiklerini
- D) Türklerin İslam dünyasını korumak adına mücadeleyi ettiğini
- E) Bazı İslam devletlerinin Haçlılarla ittifak kurduğunu

4. Osmanlı Devleti'nde bir şehir fethedildiğinde ilk olarak bu şehirdeki ana kilise, camiye çevrilmiştir. Bundan sonra ise şehre kadı ve subaşı atanmıştır. Ayrıca fethedilen şehre Türk-Müslüman nüfusu yerleştirilmiştir.

Osmanlı Devleti'nin bu uygulamalarından yola çıkıldığında;

- I. hukuki düzeni sağlama,
- II. demografik açıdan avantaj sağlama,
- III. güvenliği ve asayişini sağlama

durumlarından hangilerinin önemsendiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti'nde bir şahsın devlete ait herhangi bir vergi gelirini belirli bir yıllık bedel karşılığında toplama işini üstlenmesi görevine — adı verilmiştir.

Bu açıklamada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) İltizam B) Dirlik C) Ocaklık
D) İstimalet E) Gulâm

6. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nden itibaren Türk beylikleri ve Balkan devletlerindeki hanedan ailelerinin kızlarıyla siyasi evlilik yapılmasından vazgeçilmiştir. Böylece Osmanlı hanedanına rakip olabilecek hanedanlarla yakın ilişki kurmaktan kaçınılmıştır. Osmanlı hükümdarları bu dönemden itibaren güçlü bir soydan gelmeyen ve aile bağı olmayan cariyelerden çocuk sahibi olmayı tercih etmiştir.

Osmanlı Devleti'ndeki bu uygulamayla aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı savunulamaz?

- A) Taht üzerinde hak iddia edebilecek potansiyel rakiplerin önünü kesmek
B) Merkezi otoriteye güç kazandırmak
C) Hanedan üyelerinin güç odaklarıyla ittifak kurmasını engellemek
D) Padişahın mutlak egemenliğini korumak
E) Devletin uluslararası alandaki saygınlığını yükseltmek

7. Haçlı İttifakına karşı Niğbolu Savaşı'nı kazanarak İslam halifesinden "Sultan-ı İklim-i Rum" ünvanını alan Osmanlı hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yıldırım Bayezid B) Orhan Bey
C) II. Mehmet D) I. Murat Hüdavendigâr
E) I. Mehmet Çelebi

8. Osmanlı Devleti'nde askerlerin maaşlarının zamanında ödenememesi kapıkulu askerlerinin sık sık ayaklanmasına neden olmuştur. Devlet bu sorundan kurtulmak için akçenin ayarı üzerinde değişiklik yapmıştır. Bu değişiklikten sonra standart Osmanlı akçesiyle aynı miktarda malın satın alınamaması sadece askerleri değil, şehir ve köylerde yaşayanları da etkilemiştir.

Bu bilgiler doğrultusunda Osmanlı Devleti için aşağıdakilerden hangisi savunulabilir?

- A) Tarımsal üretimin azaldığı
B) Fiyat pahalılığının sorun olmaktan çıktığı
C) Enflasyonun artış gösterdiği
D) Toprak kayıplarının arttığı
E) Ticari gelirlerinin arttığı

9. Osmanlı Devleti'nin Kırım'la olan bağıını sona erdiren, Osmanlı'nın ilk defa savaş tazminatı ödemesine yol açan ve Rusya'nın, Balkanlardaki Ortodoksları himaye etmesine ortam hazırlayan uluslararası antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Belgrad Antlaşması
B) Küçük Kaynarca Antlaşması
C) Londra Boğazlar Sözleşmesi
D) Bükreş Antlaşması
E) Aynalıkavak Tenkihnamesi

10. Avrupalı devletler Tanzimat Fermanı'nı yeterli bulmamış, Osmanlı ülkesindeki gayrimüslimlerin Müslümanlardan daha az hakka sahip olduğunu söylemişlerdir. Artan baskılar sonucunda Islahat Fermanı hazırlanmış ve gayrimüslimlere siyasi, askeri, ekonomik ve toplumsal alanlarda yeni haklar verilmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

A) Dış baskıyla karşılaştığı
B) Reformları siyasi sebeplerle gerçekleştirdiği
C) Çok uluslu bir yapıya sahip olduğu
D) Bağımsızlık anlayışından ödün vermediği
E) İç işlerine müdahale edildiği

11. Aşağıdakilerden hangisinde I.de verilenin II.ye ortam hazırladığı savunulamaz?

	I	II
A)	Paris Antlaşması	Rusya'nın sıcak denizlere inmesinin engellenmesi
B)	Kütahya Antlaşması	Kavalalı Mehmet Ali Paşa'ya yeni valilikler verilmesi
C)	Berlin Antlaşması	Mısır ve Boğazlar sorununun ortaya çıkması
D)	Edirne Antlaşması	Yunanistan'ın bağımsız olması
E)	93 Harbi	Ermeni sorununun ortaya çıkması

12. Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılında meydana gelen aşağıdaki gelişmelerden hangisi rejim değişikliği yaşandığını göstermektedir?

A) Kanun-u Esasi'nin yürürlüğe konulması
B) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi
C) Mecelle'nin kabul edilmesi
D) Ayastefanos Antlaşması'nın yapılması
E) Sened-i İttifak'ın imzalanması

13. • Amavutluk'un bağımsız olması
• Londra Konferansı'nın düzenlenmesi
• Bab-ı Ali Baskını'nın gerçekleşmesi
• Mahmut Şevket Paşa önderliğinde yeni hükümetin kurulması

Bu gelişmeler aşağıdaki savaşlardan hangisiyle doğrudan bağlantılıdır?

A) 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı
B) Dömeke Meydan Savaşı
C) Kırım Savaşı
D) Balkan Savaşları
E) I. Dünya Savaşı

14. Balkan Savaşlarından sonra ordudan uzaklaştırılan subaylar tarafından kurulan, Milli Mücadele Dönemi'nde saltanat ve hilafet yanlısı politikalar izleyen cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teali İslam
- B) Nigehban
- C) İngiliz Muhipleri
- D) Gizli Karakol
- E) Sulh ve Selamet-i Osmaniye

15. Kuvayimillîye, Anadolu'nun işgali sırasında Türk direnişini yansıtan, milli ruhu temsil eden milis kuvvetlerdir. Fakat bir süre sonra bu birlikler kaldırılmış ve düzenli ordu kurulmuştur.

Buna göre Kuvayimillîye birliklerinin kaldırılmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?

- A) Gereksinimlerinin karşılanmasında hukuksuz yollara başvurulması
- B) Emir-komuta zincirine uymamaları
- C) TBMM'ye karşı çıkan isyanları bastırmaları
- D) Gediz Taarruzu'nda başarısız olmaları
- E) Tek merkezden emir almamaları ve dağınık bir şekilde mücadele etmeleri

16. Osmanlı Devleti, İtilaf Devletlerine katılmak için İngiltere'yle görüşmeler yapmıştır. İlk ittifak teklifi 1911'de İngiltere Donanma Bakanı W. Churchill'e yapılmıştır. İkinci teklif ise 1913'te Londra Büyükelçisi Tefik Paşa tarafından yapılmıştır. Ancak İngiltere bu tekliflere olumsuz dönüş yapmıştır.

İngiltere'nin, Osmanlı Devleti'nin ittifak teklifine olumsuz cevap vermesinde;

- I. Müttefiki olan Rusya ve Fransa'nın Osmanlı topraklarına yönelik emellerinin bulunması,
- II. Osmanlı'nın bağımsızlığının ve toprak bütünlüğünün korunmak istenmesi,
- III. Avrupa'daki statükoyu korumak ve yeni savaşların çıkmasına engel olunmak istenmesi

gerekçelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

17.

"Bütün Anadolu halkı bağımsızlığı için tek vücut olmuştur. Tüm kumandanlar, valiler, mutasarrıflar kutsal amacımız için işbirliği yapmaya karar vermişlerdir. Sivas'ta yapılacak kongreye tüm vilayetlerin delegelerinin katılımıyla kuvvetli bir milli merkez oluşturulması kararlaştırılmıştır."

Mustafa Kemal'in XVII. Kolordu Komutanı Bekir Sami Bey'e gönderdiği telgrafta geçen bu ifadelere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Milli Mücadele'nin bölgesellikten kurtarılmasının amaçlandığına
- B) Teşkilatlı bir direnişin oluşturulmak istendiğine
- C) Halkın iradesinin geçerli kılınmasına çalışıldığına
- D) Kurtuluş Savaşı'nın tek bir merkezden idare edilmek istendiğine
- E) Mücadelenin başarıya ulaşması için dış destek beklendiğine

18. Erzurum Kongresi'nde yer alan;

- I. Kuvayımilliye'yi tek kuvvet tanımak ve milli iradeyi hâkim kılmak temel prensiptir.
- II. Doğu Anadolu'daki direniş cemiyetleri birleştirilecektir.
- III. Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür. Birbirinden ayrılamaz.

maddelerinden hangileri, bölgesel nitelikte değerlendirilmelidir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

19. • Maraş direnişinde Fransızlara karşı mücadele azmini artırmıştır.
• Taşkınlık yapan Fransız askerini öldürerek Maraş'taki bağımsızlık mücadelesinin fitilini ateşlemiştir.

Söz konusu özellikler aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Ali Saip Bey B) Sütçü İmam
C) Karayılan D) İpsiz Recep
E) Şahin Bey

20. Aşağıdaki harita, Sevr Antlaşması'nın hükümlerine göre çizilen Osmanlı Devleti sınırlarını göstermektedir.

Bu doğrultuda Sevr Antlaşması'na göre numaralandırılan alanları işgal eden devletler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak gruplandırılmıştır?

	I	II	III
A)	Yunanistan	İtalya	İngiltere
B)	İtalya	İngiltere	Yunanistan
C)	Ermenistan	İtalya	Fransa
D)	İngiltere	Fransa	İtalya
E)	Ermenistan	Fransa	İngiltere

21. Mustafa Kemal'in kuruluşuna önderlik yaptığı Türk Tarih Kurumu'nun kuruluş amaçları arasında aşağıdakilerden hangisinin olduğu söylenemez?

- A) Türk tarihinin Anadolu'yla sınırlı olmadığını kanıtlamak
B) Türkler hakkındaki yanlış bilgileri düzeltmek
C) Anadolu ve Türk tarihini bilimsel çerçevede yeniden yazmak
D) Türk dilinin sadeleşmesi için çaba harcamak
E) Milli kültür öğelerinin güç kazanmasını sağlamak

22.

Kazım Karabekir

Ali Fuat Cebesoy

Refet Bele

Rauf Orbay

Milli Mücadele ve Cumhuriyet dönemlerinde önemli faaliyetlerde bulunan bu kimselerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nı kurmaları
- B) Meclis başkanlığını yürütmeleri
- C) Menemen Olayı'na katılmaları
- D) Millî Eğitim Bakanı olarak görev yapmaları
- E) Devletçilik ekonomisini savunmaları

23. Dersinde, "millî egemenlik", "demokrasi", "siyasi partiler" ve "seçme-seçilme" haklarından bahseden bir tarih öğretmeni aşağıdaki Atatürk ilkelelerinden hangisi hakkında açıklama yapmaktadır?

- A) Milliyetçilik
- B) Laiklik
- C) Devletçilik
- D) Halkçılık
- E) Cumhuriyetçilik

24.

"Dışişlerinde dürüst ve açık olan siyasetimiz, özellikle barış fikrine dayalıdır... Milletlerarası barış havasının korunması için, Türkiye Cumhuriyeti yapabileceği herhangi bir hizmetten geri kalmayacaktır."

Atatürk'ün bu sözüyle, Türk dış politikasında meydana gelen aşağıdaki gelişmelerden hangisi arasında doğrudan bir ilişki kurulamaz?

- A) Balkan Paketi'nin yapılmasına öncülük edilmesi
- B) Milletler Cemiyeti'ne üye olunması
- C) Briand-Kellog Paketi'ne imza atılması
- D) Musul'la ilgili Haliç Konferansı'nın toplanması
- E) Sadabat Paketi'ne üye olunması

25. Tüm dünyayı kasıp kavuran II. Dünya Savaşı aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle başlamıştır?

- A) Almanya'nın Polonya'ya saldırması
- B) Barbarossa Harekâtı'nın düzenlenmesi
- C) Avusturya veliahdına suikast düzenlenmesi
- D) Normandiya Çıkarması'nın yapılması
- E) Münih Konferansı'nın düzenlenmesi

26. Aşağıdakilerden hangisi 1960'lardan sonra Türkiye'de kültür, sanat ve müzik alanında meydana gelen gelişmeler arasında değildir?

- A) Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu'nun açılması
- B) Anadolu rock müziğinin ilgi toplaması
- C) Altın Koza Film Festivali'nin düzenlenmesi
- D) Toplumsal konuların işlendiği sinema filmlerinin çekilmesi
- E) Millî Musiki ve Temsil Akademisi'nin kurulması

27. Dünya Sağlık Örgütü'nün yayınladığı raporlar doğrultusunda 1970'lerden günümüze, çok sayıda salgın hastalığın dünya halklarını olumsuz etkilediği tespit edilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi 1970'lerden günümüze dünyayı etkileyen salgın hastalıklardan birisi değildir?

- A) Kuş gribi
- B) COVID-19
- C) AIDS
- D) Kara veba
- E) SARS

28. Aşağıdaki ifadelerden hangisi Türkiye'nin göreceli konumu ile açıklanamaz?

- A) Ortalama yükseltinin fazla olması
- B) Jeolojik olarak genç olması
- C) Doğu Karadeniz'de turuncğil yetiştirilmesi
- D) Farklı kıtalardan topraklar barındırması
- E) Bakı yönünün güney olması

29. Türkiye'de,

- Akdeniz iklim koşullarının görülmesi
- Batı rüzgarlarının etkili olması
- Cephe yağışlarının görülmesi
- Dört mevsimin belirgin yaşanması

Bu özelliklerin ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazladır?

- A) Kuzey Yarım Küre'de olmasının
- B) Greenwich'in doğusunda olmasının
- C) Orta Kuşak'ta yer almasının
- D) Yer şekillerinin dağlık ve engebeli olmasının
- E) Yarımada ülkesi olmasının

30. I. Tersiyer'de Kuzey Anadolu Dağları oluşmuştur.
II. Kuvaterner'de toptan yükselme olmuştur.
III. Peleozoyik'te volkanizma etkili olmuştur.
IV. Tersiyer'de masif araziler oluşmuştur.

Türkiye arazisinin geçmişiyle ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

31. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde yıllık ortalama yağış miktarı diğer alanlara göre daha azdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

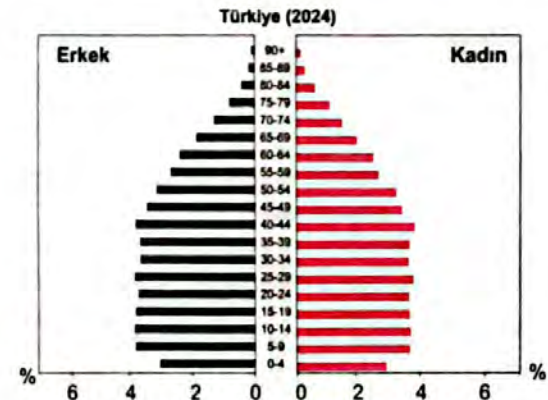
32. Türkiye'de yer alan göllerin özellikleri ile ilgili,

- I. Ülke genelinde düzensiz dağılıma sahiptir.
- II. Bazı göllerde taşımacılık faaliyeti yapılmaktadır.
- III. En fazla karstik süreçlere bağlı gelişmiştir.
- IV. Doğal göllerin faydalarından biri taşkın önlemektir.

ifadelerinden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

33. Aşağıda Türkiye'nin 2024 yılına ait nüfus piramidi oran olarak verilmiştir.

Bu piramitteki bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Çalışan nüfusun oranına
- B) Ülkedeki kadın nüfus oranına
- C) 65 ve üstü yaş grubundaki nüfus oranına
- D) 15 – 64 yaş grubundaki erkek nüfus oranına
- E) Genç nüfus kadın oranına

34. Aşağıda bir yerleşme tipinin özellikleri verilmiştir.

- Hayvancılıkla geçimini sağlayan göçebe ailelerin kurdukları ve genellikle çadırlarda oluşan yerleşmedir.
- Bu yerleşmelere daha çok Toroslarda rastlanılmaktadır.

Bu yerleşme tipinin aşağıdakilerden hangisi olması beklenir?

- A) Dam B) Divan C) Mezra
D) Oba E) Yayla

35. I. Sulama imkanlarının geliştiği yerler tarımsal verim artışı yerlerdir.

II. Dağlık ve engebeli yerlerde tarım alanları küçük ve parçalıdır.

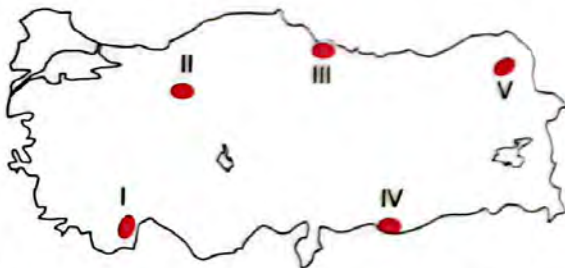
III. Orta Anadolu'daki plato düzlükleri önemli tahıl üretim alanlarını oluşturur.

IV. Kışların ılık geçmesi, soğuk koşullara uyum sağlayan ürünlerin yetişmesine imkan verir.

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'de yer şekillerinin tarımsal üretim üzerindeki etkisini göstermektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

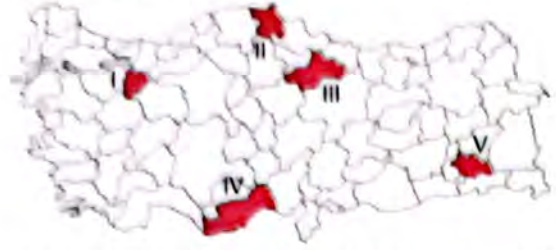
36. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde arazinin dağlık ve engebeli olması tarla tarımının yapılmasını daha az kısıtlamaktadır?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

37. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu illerden hangileri, kıl keçisi yetiştiriciliğinin daha fazla olduğu yerler arasında bulunur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

38. Aşağıdakilerden hangisi mermer yataklarında öne çıkan illerden biridir?

- A) Balıkesir B) Rize C) Şırnak
D) Ağrı E) İstanbul

39. Türkiye'de elektrik elde etmek için kullanılan enerji kaynakları giderek çeşitlendirilmekle birlikte yenilenebilir enerji kaynaklarının toplam enerji üretimi içerisindeki payı da giderek artmaktadır

Buna göre, günümüzde yenilenebilir enerji kaynakları içerisinde en az pay aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Biyoenerji B) Jeotermal enerji
C) Hidrolik enerji D) Rüzgar enerjisi
E) Güneş enerjisi

40. Dış ticaret açığı, dış satımın dış alıma göre daha az olması durumunda gerçekleşir.

Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye’de dış ticaret açığının azaltılmasına yönelik önlemler arasında yer almaz?

- A) AR-GE ve inovasyona yatırımlarının artması
- B) Yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırımların artırması
- C) Katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesi
- D) Organize Sanayi Bölgelerinin azaltılması
- E) Türkiye’nin bölgesel ticaret merkezi hâline getirilmesi

42. Aşağıdaki haritada bazı turizm merkezlerinin bulunduğu iller renklendirilerek gösterilmiştir.

Bu illerin tümü aşağıdaki turizm türlerinden hangisine en uygun yerleri göstermektedir?

- A) Kış
- B) Kongre
- C) Mağara
- D) Termal
- E) Golf

43. Türkiye’de iller ve bölgeler arasında kalkınmışlık farkını azaltmak için son yıllarda çok sayıda proje hazırlanmıştır. Bunlardan biri de Konya Ovası Kalkınma Projesidir.

Aşağıdaki illerden hangisi bu proje kapsamı içerisinde bulunur?

- A) Niğde
- B) Ankara
- C) Çankırı
- D) Kayseri
- E) Eskişehir

41. Aşağıdaki haritada Türkiye’de yer alan havalimanları gösterilmiştir.

Buna göre, aşağıda verilen illerden hangisinde havalimanı bulunmaktadır?

- A) Kırıkkale
- B) Çorum
- C) Ardahan
- D) Mersin
- E) Edirne

44. Türkiye’de gerçekleşen afetlerle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) İzmir ilinde depremlerin gerçekleşme sıklığı Konya iline göre daha fazladır.
- B) Toprak erozyonu Tuz Gölü çevresinde şiddetli gerçekleşmektedir.
- C) Edirne’de sel ve taşkın olayları Şanlıurfa’ya göre daha fazladır.
- D) Trabzon – Bayburt çevresinde çığ olaylarının gerçekleşme sıklığı azdır.
- E) Güneydoğu Anadolu Bölgesi orman yangınlarının daha az görüldüğü bir coğrafi bölgedir.

45. Hızlı sanayileşme ve kentleşme doğal kaynaklar üzerindeki baskıyı büyük oranda artırır. Bu durum özellikle büyük nüfuslu kent merkezleri ile yakın çevresinde daha belirgindir.

Buna göre, haritada numaralandırılan alanların hangilerinde doğal kaynaklar üzerindeki bu baskının daha az olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve V

46. Hukuk fakültesi öğrencisi Elif, yüksek yargı kararlarının bağlayıcılığına ilişkin yaptığı bir incelemede, bazı yargı kararlarının benzer uyuşmazlıklarda hâkimleri bağladığını, bazı kararların ise yalnızca yol gösterici nitelik taşıdığını öğrenir.

Bu kapsamda, "İçtihadı birleştirme kararları"nın bağlayıcı olduğuna dair bir değerlendirme ile karşılaşır.

Buna göre, içtihadı birleştirme kararı alma yetkisi aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Danıştay – Yargıtay
B) Bölge adliye mahkemeleri – Bölge idare mahkemeleri
C) İlk derece mahkemeleri – Sulh hukuk mahkemeleri
D) Anayasa Mahkemesi – Sayıştay
E) Hâkimler ve Savcılar Kurulu – Adalet Bakanlığı

47. I. Emre ile annesi Zeynep
II. Elif'in oğlu Can ile Elif'in kardeşi Ayşe
III. Mert ile süt kardeşi Ali
IV. Burak'ın eşinin kardeşi Selin ile Burak'ın dayısı Hasan

4721 sayılı Türk Medenî Kanunu'na göre yukarıda verilen kişilerden hangileri arasında herhangi bir hısımlık bağı bulunmamaktadır?

- A) Yalnız III B) III ve IV C) I ve II
D) II ve III E) I, III ve IV

48. I. 1921 Anayasası
II. 1924 Anayasası
III. 1961 Anayasası
IV. 1982 Anayasası

Türk anayasa tarihi dikkate alındığında, yukarıda verilen anayasaların hangileri asli kurucu iktidar sonucunda oluşturulmuştur?

- A) I ve II B) II ve III C) I, III ve IV
D) II, III ve IV E) I, II, III ve IV

49. 1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi yasama dokunulmazlığından yararlanamaz?

- A) Milletvekilleri
B) Meclis Başkanı
C) Bakanlar
D) Cumhurbaşkanı Yardımcısı
E) Cumhurbaşkanı

50. 1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerinden biridir?

- A) Kanun teklifi vermek
- B) Genel veya özel af ilan etmek
- C) Yüksek Seçim Kurulu üyelerini seçmek
- D) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nı atamak
- E) Sayıştay Başkanını seçmek

51. I. Danıştay
II. Bölge İdare Mahkemesi
III. Uyuşmazlık Mahkemesi
IV. Bölge Adliye Mahkemesi
V. Yargıtay

1982 Anayasası'na göre yukarıdakilerden hangileri, yüksek mahkeme olmamasına rağmen üst derece mahkemesidir?

- A) Yalnız II
- B) II ve IV
- C) I ve III
- D) II, IV ve V
- E) I, III ve V

52. Aşağıdakilerden hangisi, il, belde ve köy halkının müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan mahallî idareler arasında yer almaz?

- A) Ankara Büyükşehir Belediyesi
- B) Kadıköy Belediyesi
- C) Çankaya Kaymakamlığı
- D) Sivas İl Özel İdaresi
- E) Ovacık Köyü

53. I. Merkezî teşkilat içerisinde en yüksek hiyerarşik amir Cumhurbaşkanısıdır.
II. Kamu hizmeti içerisinde en yüksek hiyerarşik amir bakandır.
III. Taşra teşkilatı içerisinde en yüksek hiyerarşik amir validir.
IV. Mahallî teşkilat içerisinde en yüksek hiyerarşik amir belediye başkanıdır.

Türkiye Cumhuriyeti İdarî yapısı göz önüne alındığında hiyerarşik amirlerle ilgili yukarıdaki bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) III ve IV

54. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi, kamu görevinden çıkarma cezasını gerektiren fiiller arasında yer almaz?

- A) Özürsüz olarak toplam yirmi gün göreve gelmemek
- B) Amirine veya iş sahiplerine fiilî tecavüzde bulunmak
- C) Grev yapmak
- D) Ticaret yapmak
- E) Terör örgütüne üye olmak

55. Türk-İslam tarihinin ilk büyük yazılı eserlerinin verildiği, Karahanlı Devleti'ne başkentlik yapmış, devlet teşkilatı ve kültürel hayat açısından önemli bir merkez olmuş; kaynaklarda "Türk hakanlarının şehri" olarak anılan yer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Semerkant B) Buhara C) Kaşgar
D) Balasagun E) Taşkent

56. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde 19 Ekim 2025 tarihinde yapılan cumhurbaşkanı seçiminde %62,76 oy alarak cumhurbaşkanı seçilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tufan Erhürman B) Ersin Tatar
C) Mustafa Akıncı D) Derviş Eroğlu
E) Mehmet Ali Talat

57. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı sırasında İngiliz kuvvetlerine karşı kazandığı Kut'ül Amare Zaferi'nin kahramanı olarak kabul edilen ve bu zaferle Türk askerî tarihine geçen komutan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enver Paşa
B) Mustafa Kemal Paşa
C) Halil Kut
D) Cemal Paşa
E) Fevzi Çakmak

58. Türkiye'nin ilk yerli ve millî haberleşme uydusu olup 9 Temmuz 2024'te uzaya fırlatılan ve 21 Nisan 2025'te hizmete alınan uydu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) TÜRKSAT 5B B) TÜRKSAT 6A
C) GÖKTÜRK-2 D) İMECE
E) RASAT

59. Türkiye'de ilk kadın bakan olarak kabinede görev almış, aynı zamanda Türkiye'nin ilk kadın rektörü unvanını taşımış ve 2017 yılında hayatını kaybetmiş olan kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tansu Çiller B) Aysel Çelikel
C) Fatma Şahin D) Türkan Akyol
E) Nermin Abadan Unat

60.

Yukarıda görseli verilen; 2025 yılında New York'ta Sotheby's müzayede evinde 236,4 milyon dolara satılarak modern sanat tarihinde açık artırmada satılan en pahalı eser unvanını elde eden *Elizabeth Lederer'in Portresi*, aşağıdaki ünlü ressamlardan hangisine aittir?

- A) Pablo Picasso B) Claude Monet
C) Vincent Van Gogh D) Edvard Munch
E) Gustav Klimt

1. Cümlede vurgulanan temel düşünce, yolcuların uçuşa yetişmek için gerekli önlemi almalarına rağmen yine de stres yaşamalarıdır. "...havaalanına olabildiğince erken ulaşırsalar dahi..." ifadesi, kişilerin gecikmemek adına yapılabilecek en mantıklı davranışı sergilediklerini yani önceden tedbir aldıklarını gösterir; buna rağmen "iki aşamalı güvenlik taramasında geçen süre nedeniyle" beklenmedik bir engelle karşılaştıkları anlatılır. Bu durumun sonucu olarak da yolcuların "stresli dakikalar yaşayabiliyor" olması doğru bir kullanımdır çünkü Türkçede "dakikalar yaşamak" ifadesi, belirli bir sürede yoğun duygular hissetmeyi anlatır.

Diğer seçenekler neden olmaz?

- A) geç – harcayabiliyor: "Havaalanına geç ulaşırsalar dahi" ifadesi mantıksızdır, geç ulaşmak zaten sorunlu bir durumdur. "Stresli dakikalar harcamak" da Türkçede doğru bir kullanım değildir.
- B) hızlı – sürebiliyor: "Hızlı ulaşmak" uygun olsa bile "stresli dakikalar sürebiliyor" anlamsal olarak uyumsuzdur; dakikalar "sürmez", yaşanır veya geçirilir.
- C) önce – tutabiliyor: "Havaalanına önce ulaşmak" ifadesi anlamlı değildir, önce–sonra karşılaştırması gerektirir. Ayrıca vurgu, erken gitmeye rağmen stres yaşanmasıdır; bu anlam tam kurulamaz. "Stresli dakikalar tutabiliyor" ifadesi de Türkçede kullanılan bir söz değildir.
- E) güvenli – sağlayabiliyor: "Havaalanına güvenli ulaşmak" mümkündür ancak cümledeki stresle doğrudan bağlantı kurmaz. "Stresli dakikalar sağlayabiliyor" ifadesi anlamca yanlıştır. Çünkü "sağlamak" sözcüğü olumlu durumlarda kullanılır.

ABCDE

2. Deyim ve atasözlerinin anlamını sadece Türk Dil Kurumunun sözlüklerini kullanarak öğreniniz. Çünkü ÖSYM sadece TDK sözlüklerini temel alır. Buna göre TDK'nin Güncel Türkçe Sözlük'üne göre "ağzını mühürlemek" deyimini "konuşmamak, susmak" demektir. Para ile ilgili herhangi bir durumu kapsamaz. Diğer deyimlerin anlamı doğrudur.

- **ağzı kilitlenmek:** konuşamaz duruma gelmek.
- **ağzı kulaklarına varmak:** çok sevinmek.
- **ağzına geleni söylemek:** nezaket dışına çıkarak ağır ve kırıcı sözler söylemek
- **ağzında bakla ıslanmamak:** sır saklamamak.

ABCDE

3. Cümle analizi sorularında seçenek-cümle eşleşmesi yapılmalıdır. Buna göre aşağıdaki sonuçlara ulaşılır:

- A) I. cümlede eleştirmen, bir yazarı değerlendirmeden önce onun hakkında kesin bilgi edinmeye çalıştığını söylememektedir. Aksine, yazdığı alanda ciddi bir birikimi yoksa ve ilk kitabı yeni çıkmışsa o yazarı değerlendirmemeye özen gösterdiğini belirtmektedir. Yani vurgu, "önce araştırırım" değil, "henüz değerlendirmem" üzerinedir. Bu nedenle A seçeneği metinden çıkarılamaz.
- B) II. cümlede geçen "yazarın demlenmesi, oturması" ifadeleri, yazarın sanatının olgunlaşması gerektiğini anlatır. Eleştirmen, aceleyle değerlendirme yapmaktan kaçındığını dile getirmektedir.
- C) III. cümlede, üç dört kitabı yayımlanmış yazarlar için "rahat oturup konuşmanın mümkün" olduğu belirtilir. Bu da belli bir üretim düzeyine ulaşmış yazarlar hakkında daha sağlıklı değerlendirme yapılabileceği anlamına gelir.
- D) IV. cümlede, öykü yazmaya yeni başlamış ve sınırlı sayıda yayımlanmış metni olan birini değerlendirmenin doğru olmayacağı ifade edilir. Bu, tecrübesi az yazarların eleştiri konusu yapılmaması gerektiğini gösterir.
- E) V. cümlede eleştirmen, kendini bulmuş yazarları "durulmuş sular", amatörleri ise "akıntılar" benzetmesiyle ayırır. Bu da tecrübeliler ile acemileri farklı biçimde adlandırdığını gösterir.

ABCDE

4. II. cümlede, kaşıma sırasında cilde verilen hafif hasar nedeniyle acı sinyallerinin öne çıktığı ve bu yüzden beyin kaşınma hissini algılayamadığı belirtilmektedir. Bu açıklama, I. cümlede sözü edilen beyin kaşıntı ve acı sinyalleri arasındaki ayrımı yapmakta zorlanmasının nedenini açıklar. Yani sorun sinir hücrelerinin ayrım yapamaması değil, beyne ulaşan sinyallerde acının baskın hâle gelmesidir. Bu yönüyle II. cümle, I. cümlede bahsedilen organın (beynin) neden ayrım yapmakta zorlandığını gerektirmektedir.

ABCDE

5. TDK'ye göre özel ada dâhil olmayan *gazete*, *dergi*, *tablo* vb. sözler büyük harfle başlamaz. Bundan ötürü "İnci Küpeli Kız tablosu" doğru yazımdır. İnci Küpeli Kız zaten tablo anlamını taşıdığı için "tablo" kelimesini küçük yazıyoruz.

ABCDe

6. Birinci boşluğa özneyi ayırdığı için virgöl, ikinci boşluğa kendisinden sonra açıklama yapıldığı için iki nokta, üçüncü boşluğa sıralı cümleleri ayırdığı için virgöl, dördüncü boşluğa öğeleri arasında virgöl bulunan sıralı cümleleri ayırdığı için noktalı virgöl, beşinci boşluğa sıralı cümleleri ayırdığı için virgöl ve altıncı boşluğa cümle anlamca tamamlandığı için nokta konur.

ABCDe

7. Parça incelendiğinde
- bahsediyor > ünlü düşmesi (bahis + et-)
 - koptuğu, kaçtığı > ünsüz yumuşaması (kopduk-u, kaç-dık-ı)
 - sana > ünlü değişimi (sen-e)
 - ekliyor > ünlü daralması (ek-le-yor)
- ses olaylarına ulaşılır. Parçada ünsüz türemesi yoktur. "ettim" sözcüğü türeme değil benzeşmedir. (et-di-m)

ABCDe

8. I > öykü-y-ü > "-ü" belirtme durumu ekidir, iyelik eki değildir. (onun öyküyü diyemeyiz)
- II > ayır-ır-ise-k > "-ise" ek-fiilin şartıdır, "ayırırsak" geniş zamanın şartıyla çekimlenmiştir.
- III > yaz-ın-sal > "-sal" eki isimden isim yapma eki almıştır.
- IV > kent-leş-me-n-in > "-leş" eki isimden fiil yapma ekidir.
- V > son-ra-s-ı-n-da > "-da" eki bulunma durumu ekidir.

ABCDe

9. Fiilden türetilen, olumsuz yapılabilen; isim, sıfat, zarf görevlerinde kullanılabilen sözcüklere fiilimsi (eylemsi) denir. Fiilimsilerin özellikleri şunlardır:

- Fiil kök ya da gövdelerinden türerler.
- Kip ve kişi eki alamazlar.
- Olumsuzluk eklerini alabilirler.
- Cümlelerin başında, ortasında ya da sonunda ("idi, imiş, ise, idir" ek-fiillerinden birini alırsa) bulunabilir. Genellikle başında veya ortasında bulunup yan cümlecik yaratır.
- Cümlelerin sonunda olmadıklarında yarım yargı bildirir ve yan cümle oluşturur.
- İsim çekim eklerini alabilirler.
- Tüm fiilimsi ekleri yapım ekidir. Fiilimsi eki alan sözcük de türemiş sözcüktür.
- Üç tane türü vardır: isim-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil. Bunların eklerini ezberlemek gerekir.
- Sıfat-fiiller genellikle sıfat tamlaması kurar. (kırılmaz cam- nasıl cam?)

Fiilimsi ekleri şunlardır:

- **İsim-fiil:** -mA, -Iş, -mAk (mayışmak)
- **Sıfat-fiil:** -An, -Ası, -mEz, -Ar, -dık, -EcEk, -mİş (anasımezardikecekmiş)
- **Zarf-fiil:** "-ken, -Alı, -EslyE, ...-r ...-mAz, ...-A ...-A, -İp, -İnce, -ArAk, -mAdAn, -mAksızIn, -dİğİnA, -dİkçA, -cAsınA" (Ali madan dağında yaramazken ince ip atarak incelemeksizin dikçe durdu)

Buna göre,

I > yaş-a-y-an (sıfat-fiil)

II > çev(i)r-e-le-y-en, büyü-y-en, yaş-a-y-an (sıfat-fiil)

III > yut-tuk-lar-ı, gir-en (sıfat-fiil)

V > tut-un-arak (zarf-fiil), kat-ıl-ma-s-ı-n-ı (isim-fiil)

sonuçlarına ulaşılır. IV. cümlede fiilimsi yoktur.

ABCDe

10. Cümlelerin öğelerini bulabilmek için öğelerin sorularını bilmek ve bu soruları yüklemle sormak gerekir. Yüklemini bulmak için bir soru yoktur. Yükleme; iş, oluş, hareket, durum bildiren ve içinde yargıyı barındıran dil birimidir. Yükleme bulunurken “deyimler, yardımcı eylemler, tamlamalar, ikilemeler” ayrılmaz. Öğeleri bulmak için aşağıdaki sorular yüklemle sorulur:

Özne: kim, ne

Belirtili nesne: kimi, neyi, nereyi

Belirtisiz nesne: ne (Önce özne bulunur, ardından bir kez daha “ne?” sorusu sorulursa nesne bulunmuş olur.)

Dolaylı tümleç (yer tamlayıcısı): kime, kimde, kimden, neye, neyde, neyden, nereye, nerede, nereden

Zarf tümleci: ne zaman, nasıl, niçin, kim için, ne ile, kim ile, ne kadar

Buna göre,

- Bu romanın içinde / felsefe, tarih, siyaset gibi geniş bir yelpaze / var. (dolaylı tümleç - özne - yüklem)
- Bütün bu saydıklarımız / bir sanatsal yaratıda / harmanlanmış. (özne - dolaylı tümleç - yüklem)
- Okur / daha ilk sayfadan başlayarak / sorularla / yüzleşiyor. (özne - zarf tümleci - zarf tümleci - yüklem)
- Bu sorular / çok katmanlı bir anlatımla / okurun karşısına / çıkıyor. (özne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem)
- Kitaptaki soruların cevabında saklanan gizleri bulmak da / okuru / biraz / zorluyor. (özne - belirtili nesne - zarf tümleci - yüklem)

sonuçlarına ulaşılır.

ABCDE

11. • insanlar **için** > edat grubu
- hava sıcaklığı bu dereceye **yaklaştığında** > zarf-fiil grubu
 - vücut sıcaklığı, yaz ayları > belirtisiz ad tamlaması (tamlayan -in eki almaz, tamlanan -ı eki alır)
 - düşük düzey, çeşitli yollar, bu derece > sıfat tamlaması (sıfatın olduğu her yerde -adlaşmış sıfat hariç- sıfat tamlaması vardır)

Parçada sıfat-fiil grubu yoktur.

ABCDE

12. • Kimi satırlarda Marcel Proust'un şu sözü yankılanıyor: “Koku ve tat en uzun ömürlü hatıradır.” > tanık gösterme (Alanında meşhur veya uzman bir kişinin sözünden yararlanma)
- ortaya koymak, izini sürmek > kalıplaşmış ifadeler
 - Tam da bu ikili gerilim, kitabın ruhunu kuran ek-sen > mecazlı söyleyiş
 - “Koku ve tat **en** uzun ömürlü hatıradır.” > karşılaştırma

Parçada tahminde bulunma yoktur, yazar kendi fikirlerini kesin bir dille aktarmıştır.

ABCDE

13. Parçanın devamında Oscar Wilde'ın sözleri aracılığıyla sanatsal yaşamın bir mücadele alanı olduğu fakat bu mücadelenin dış dünyaya karşı değil, insanın bizzat kendisine yöneldiği vurgulanmaktadır. “... inanmadığım bir şey uğruna daha kolay mücadele edebileceğimi düşünüyorum...” ifadesi sanatçının kendi inançlarıyla, kabulleriyle ve benliğiyle sürekli bir çatışma hâlinde olduğunu gösterir. Parçanın son cümlesinde yer alan “...sanatsal yaşam, insanın kendisiyle giriştiği uzun bir vadedir” yargısı da bu düşüncüyü destekler. Bu nedenle, sanatın insanın kendisiyle savaşıarak var olma ve kendisinden uzaklaşma biçimi olduğunu ifade eden A seçeneği hem Wilde'ın alıntısına hem de parçanın genel düşünce akışına doğrudan uyum sağlamaktadır.

Diğer seçenekler neden olmaz?

- B) Sanatçının iç dünyası ile dış dünyanın beklentileri arasındaki bir çatışmayı merkeze alır. Oysa parçada dış çevre, toplum ya da beklentilerden söz edilmez. Vurgu, sanatçının kendi benliğiyle yaşadığı içsel yorgunluk ve kabulleniş üzerinedir. Bu nedenle düşüncüyü başka bir eksene kaydırır.
- C) Sanatsal yaratımı coşku-iç hesaplaşma karşılığı üzerinden açıklar. Metinde ise sanatsal yaratımın nasıl ortaya çıktığı değil, sanatsal yaşamın bir mücadele ve “veda” süreci olduğu anlatılmaktadır. Yani süreçten çok varoluşsal bir hâl öne çıkar, bu yönüyle C seçeneği parçayı daraltır.

- D) Sanatçının eserini anlama sürecine odaklanır. Oysa parçada ne eser çözümlemesi ne de sanatçının yapıtıyla kurduğu ilişki söz konusudur. Metin, sanatçının kendi yaşamına ve kendisiyle ilişkisine yoğunlaşır. Bu nedenle konu dışı kalır.
- E) Sanata adanmış yaşamın insan geliştirdiğinden bahseder. Metin, sorgulamadan çok yorulmuş bir kabulleniş ve insanın kendisinden uzaklaşmasını dile getirir.

ABCDE

14. II. cümle, deneyin sonucunu anlatır. Ancak metinde henüz hangi deneyin yapıldığı açıklanmamıştır. Okuyucu, “ilk 5 dakikanın sonunda” denildiğinde doğal olarak hangi çalışma, hangi deney sorusunu sorar. Bu eksikliği gideren cümle IV. cümledir. IV. cümle, bir deney yapıldığını söyleyerek konuya giriş yapar ve sonraki ayrıntılara zemin hazırlar. Deneyden söz edilmeden sonuç verilmesi anlatım bozukluğu oluşturur. Bu yüzden önce IV. cümle gelmeli, ardından deneyle ilgili sonuç bildiren II. cümle yer almalıdır. Böylece anlatım mantıklı ve akıcı hâle gelir.
- Bu nedenle doğru akış şu şekilde olmalıdır:
- Genel giriş cümlesi (I)
 - Önce deneyin varlığı ve amacı belirtilir (IV),
 - Ardından deneyin nasıl yapıldığı açıklanır (III),
 - Sonra deneyin ilk sonuçları verilir (II),
 - En sonda da zamanla ortaya çıkan değişimler anlatılır (V).

ABCDE

15. Parçanın genelinde kapalı mekânlarda, özellikle cam arkasındayken güneş ışınlarının cilde etkisi ele alınmakta; camların morötesi ışınları ne ölçüde geçirdiği teknik bilgilerle açıklanmaktadır. I, II ve III. cümleler bu konuda genel bir çerçeve çizerken IV ve VI. cümleler otomobil camları üzerinden somut örnekler sunmaktadır. Buna karşılık V. cümle, güneş kremlerinin alerjik etkilerinden ve uzman görüşü gerekliliğinden söz ederek konuyu camların koruyuculuğu ve UV ışınlarının geçişi meselesinden uzaklaştırmaktadır. Bu nedenle metnin ana düşüncesiyle doğrudan bağlantı kuramadığı için düşüncenin akışını bozan cümle V’tir.

ABCDE

16. Parçanın ilk üç cümlesinde algı üzerine yapılan kuramsal tartışmalar ele alınmakta, realizm ve fizikalizm gibi algıyı açıklayan genel felsefi yaklaşımlar tanıtılmaktadır. Bu bölüm daha çok algının nasıl bir ilişki olduğu ve hangi teorilerle açıklandığı üzerinde durur. IV. cümleyle birlikte ise konu, kuramlardan ayrılarak algının duyuşal yönüne yani kişinin yaşadığı hissin niteliğine odaklanır. Duyumsamaların ayırt edici özellikleri anlatılmaya başlanır ve bu çizgi V ve VI. cümlelerde örnekler ve kavramsal adlandırmalarla devam eder. Bu nedenle ikinci paragraf, yeni bir konu alanına geçiş yaptığı için IV. cümleyle başlar.

ABCDE

17. A) Fatma Aliye’nin “aydın bir ailede doğmuş olması”, babasının tarihçi Cevdet Paşa olması ve Ahmet Mithat Efendi’nin yetişmesinde önemli bir rol oynaması, edebî kişiliğinin hem aile hem de dönem yazarları tarafından şekillendiğini göstermektedir.
- B) “Fatma Aliye’nin romanlarında Ahmet Mithat Efendi’nin etkisi, tarzı ve üslubu güçlü bir biçimde hissedilir” denilerek bu yazınsal ilişkinin romancılığı üzerindeki etkisi belirtilmiştir.
- C) “Okumayı, yazmayı ve araştırmayı seven aydın bir ailede doğmuştu” ve “özel öğrenim görerek yetişen, Fransızca’yı çok iyi öğrenen” ifadeleri, yazın hayatına ilgisinin hem ailesinin kültürel yapısından hem de aldığı eğitimlerden beslendiğini göstermektedir.
- D) “Dönemine göre öncü, ileri görüşlü” olması ve “Fransızca, Arapça, Arap tarihi ve felsefe dersleri alması”, onu dönemindeki pek çok kadına göre daha donanımlı bir konuma taşıdığını göstermektedir. “Bir kere bilgi birikimi farkı vardı.”
- E) Parçada Fatma Aliye’nin Fransızca ve Arapça öğrendiği belirtilmiş olsa da Fransız ve Arap edebiyatı üzerine yoğunlaştığı, bu alanlarda bilinçli ve özel bir yazınsal birikim geliştirdiği yönünde herhangi bir ifade bulunmamaktadır. Bu nedenle parçada ulaşılamayan yargı E seçeneğidir.

ABCDE

18. Parçada romanın her bölümünün farklı bir bakış açısıyla anlatıldığı, karakterlerin iç dünyalarının ayrıntılı biçimde ortaya konduğu belirtilmektedir. Ayrıca her karakterin yalnızlığı, geçmişi ve içsel hesaplaşmaları vurgulanarak anlatının odağının dış olaylardan çok kişilerin iç dünyasına yöneldiği gösterilmektedir. Bu nedenle eserin, karakterlerin iç dünyalarına inmeyi amaçlayan ve farklı anlatım bakışlarını kullanan çok yönlü bir anlatım düzeni benimsediği söylenebilir.

Diğer seçenekler neden olmaz?

- B) Olay örgüsünün yalnızca dış mekân betimlemeleriyle ilerlediğini söyler. Oysa parçada mekân betimlemeleri yer alsa da asıl vurgu karakterlerin yalnızlığına, geçmişine ve içsel hesaplaşmalarına yapılmaktadır. Anlatım dış mekânla sınırlı değildir.
- C) Köpek karakterinin sembolik bir unsur olarak özellikle vurgulandığını ileri sürer. Parçada köpeğin gözünden yapılan gözlemlerden söz edilmekte ancak bunun bilinçli bir sembolik kurgu ya da okurda farkındalık yaratma amacı taşıdığı açıkça belirtilmemektedir. Bu yorum, metinde doğrudan karşılığı olmayan bir genellemedir.
- D) Kahvehane anlatıda yalnızca basit bir dekor işlevi gördüğünü söyler. Oysa kahvehane, sekiz hayatın kesiştiği ve karakterlerin iç dünyalarının açığa çıktığı temel mekân olarak anlatılmaktadır; bu da mekânın işlevsel ve anlam yüklü olduğunu gösterir.
- E) Karakterler arası ilişkilerin çoğunlukla karşılaşmalar üzerinden kurulduğunu iddia eder. Parçada karakterlerin aynı mekânda bulunduğu belirtilse de ilişkilerin nasıl kurulduğu veya geliştiği hakkında böyle bir çıkarım yapmayı sağlayacak açık bir bilgi yoktur.

ABCDE

İNDEKS:AKADEMİ

youtube/indeksakademı

Diğer seçenekler neden olmaz?

- B) Yazmayı biçimsel bir düzenleme ve disiplin süreci olarak ele alır. Oysa parçada yazmanın tekniği, düzeni ya da biçimi üzerinde durulmaz; yazı, insanın kendini fark etme aracı olarak anlatılır.
- C) Yazmayı dış dünyaya dönük bir iletişim isteğiyle açıklar. Metinde ise yazmanın amacı başkalarına seslenmek değil, insanın kendine yönelmesi ve kendini duymasıdır.
- D) Yazının kişiyi geçmişten uzaklaştırdığını söyler. Parçada tam tersine, yazıyla geçmişe dönüldüğü ve geçmişle yüzleşildiği ifade edilmektedir.
- E) Anlatma isteğini çevredeki olayları nesnel biçimde değerlendirme ihtiyacına bağlar. Oysa metin nesnel gözlemden değil, öznel iç dünyadan ve bireyin kendisiyle kurduğu ilişkiden söz etmektedir.

ABCDE

20. A) “Tanpınar’ın ölümünden sonra derlenen bu kitap aslında, yazarın denemelerinden, gazete yazılarından ve hatıra parçalarından oluşur” cümlesi, eserin yazarın ölümünden sonra farklı yazılarının bir araya getirilmesiyle oluşturulduğunu göstermektedir.
- B) “Kitaptaki yazılar, 1940’lardan 1960’lara kadar uzanan dönemde...” ifadesi, eserin uzun bir zaman dilimine yayılan düşünsel ve kültürel birikimi yansıttığını kanıtlamaktadır.
- C) Metinde eserin “tek parça, baştan sona kurgulanmış bütünlüklü bir metin” olduğu söylenmemektedir. Aksine, kitabın farklı dönemlerde yazılmış denemeler, gazete yazıları ve hatıra parçalarından **derlendiği** özellikle vurgulanır. Bu durum, eserin tek ve bütünlüklü bir kurguya sahip olmadığını gösterir.
- D) “Bu sebeple eseri bir entelektüel otobiyografi olarak okumak gerekir” ifadesi, denemeler, hatıralar ve gazete yazılarından oluşmasının esere bu niteliği kazandırdığını göstermektedir.
- E) “Tanpınar’ın edebiyat, sanat, şehir, kültür ve insan üzerine düşüncelerini içerir” ve “bu konuları bir felsefi derinlikle işler” cümleleri yazarın şehir, sanat ve insan üzerine felsefi yorumlar yaptığını ortaya koyar.

ABCDE

19. Parçada yazmanın, insanın kendini dinlemesi ve iç dünyasına yönelmesi olarak tanımlandığı görülmektedir. “Kalem bir ayna” benzetmesiyle yazının, kişinin içinde sakladıklarını görünür kıldığı vurgulanmakta; yazarken anlatılanın aslında insanın kendisi olduğu ifade edilmektedir. Bu anlatım, yazma eyleminin bireyin gizli yönlerini ortaya çıkaran ve kişinin kendisini fark etmesini sağlayan bir süreç olduğunu gösterir.

21. A) "Tanpınar'ın huyudur bu, zamanı ölçmek yerine ona kulak verir" ve "onun için yaşamak... hatırlamaktır" ifadeleri zamanı yalnızca kronolojik bir akış olarak değil, içsel bir yaşantı olarak gördüğünü göstermektedir.
- B) "Bir kentin gölgesinde, bir çay bardağının buğusunda, bir saatin tik takında düşüncenin özünü hisseder" ifadesi, gündelik ve küçük ayrıntılarda bile felsefi bir derinlik aradığını ortaya koymaktadır.
- C) "Gündelik bir gözlem bile onun kaleminde metafizik bir sorguya dönüşür" cümlesi, gözlemlerini metafizik bir boyuta taşıyarak içsel deneyimlere odaklandığını göstermektedir.
- D) Parçada Tanpınar'ın denemelerinde biçimsel sadeliği geri planda bırakıp bırakmadığına ya da soyut kavramları özellikle öne çıkaran bir anlatım anlayışı benimsediğine dair herhangi bir bilgi yer almamaktadır. Parça, içerik ve düşünce dünyası üzerine yoğunlaşır; anlatımın biçimsel özellikleriyle ilgili bir değerlendirme yapılmaz.
- E) Şehir, nesne ve zaman unsurlarının ("tarihî semtler, bir sokak yürüyüşü, bir saatin tik takı") insanın iç dünyasıyla ilişkilendirilerek ele alınması, bunların insan ruhundaki titreşimlerini yazınsal bir duyarlılıkla işlediğini göstermektedir.

ABCDE

22. Parçada edebiyatın hayatın içinden beslendiği, günlük yaşamda var olan her şeyin edebî eserlere yansıdığı belirtilmektedir. Sevinçlerin yanı sıra kederlerin, çaresizliğin, hastalıkların ve salgınların da edebiyatta işlendiği; bireysel yaşantılar kadar toplumsal gerçekliklerin de anlatıya konu edildiği vurgulanır. Ayrıca salgınlar ve hastalıklar gibi toplumsal olayların hem bireysel hem de toplumsal boyutlarıyla ele alındığı ifade edilir. Bu nedenle edebî eserlerde günlük yaşamın farklı yönlerinin yer aldığı ve bazı toplumsal olayların işlendiği yargısı, parçanın genel düşüncesiyle doğrudan örtüşmektedir.

ABCDE

23. Cümlede "Edebiyat, insanın özünü ve dünyayı alımlama çabasının en estetik yollarından biridir" denilerek edebiyatın ne yaptığı ve nasıl bir işlev üstlendiği ortaya konmaktadır. Bu ifade üç temel vurgu vardır: insan, dünya ve estetik yol. Öncelikle "insanın özünü" ifadesi, edebiyatın bireyin iç dünyasını, duygularını, düşüncelerini ve varoluşunu anlamaya yönelik bir araç olduğunu gösterir. Aynı cümlede geçen "dünyayı alımlama" ise insanın çevresini, yaşamı ve gerçekliği kavrama ve anlamlandırma sürecine işaret eder. Yani edebiyat yalnızca içe dönük değil, aynı zamanda dış dünyayı anlamaya da yöneliktir. "En estetik yollarından biri" ifadesi de bu anlamlandırma sürecinin sanatın sunduğu güzel, duysal ve etkileyici bir anlatım aracılığıyla gerçekleştirildiğini vurgular. Bu üç unsur bir arada düşünüldüğünde C seçeneği cümledeki anlamı tam olarak karşılar. Çünkü bu seçenekte edebiyatın, insanın hem kendisini hem de çevresini anlamlandırmasında güzel ve estetik bir anlatım aracı olduğu açık ve kapsayıcı biçimde ifade edilmiştir.

Diğer seçenekler neden olmaz?

- A) Edebiyatı alternatif bir dünya ve kurgu üzerinden ele alır oysa cümlede kurgu değil, anlama ve alımlama vurgusu vardır.
- B) Edebiyatı mantık-sezgi karşıtlığına indirger, bu karşıtlık metinde yoktur.
- D) Estetiği okurun farkındalığını artıran belirleyici unsur olarak görür ancak cümlede böyle bir amaçtan söz edilmez.
- E) Edebiyatı olayları güzelleştirerek aktaran bir gözlem alanı olarak tanımlar oysa metin, edebiyatın dönüştürücü ve anlamlandırıcı yönünü öne çıkarır.

ABCDE

24. Parçada *İp Cambazı Değil Silahşor* için “postmodern kurmaca teknikleri ovasında at koşturan bir kitap”, “çapraz hikâyeler”, “sıçramalı kurgular” ve “okuru oyuna dâhil eden bir zekâ gösterisi” ifadeleri kullanılmaktadır. Bu sözler, kitabın deneysel, oyunlu ve kurgu merkezli bir anlatı anlayışına yaslandığını göstermektedir. Buna karşılık *Ben Alageyik* için “yazarken keşfetmek yerine yaşanmış ve sonlanmış hikâyeleri okuyor”, “karakterler kahramanlara dönüşmüş” ve “yolun ön planda olduğu kurgular” ifadeleri yer almaktadır. Bu anlatım, kitabın artık kurgu oyunlarından uzaklaşıp tamamlanmış yaşam hikâyelerini merkeze alan, daha dingin ve olgun bir anlatı çizgisine geçtiğini göstermektedir.

ABCDE

25. Parçanın başında yazarların üslubunun ve hikâyedeki önceliklerinin zamanla değişeceği belirtilir, ardından bu düşünce Arda Arel örneğiyle somutlaştırılır. “Arda Arel’in öykülerini düşününce sürekli değişim çizgisi belirliyor gözümde” ifadesi onun yazarlık anlayışının durağan olmadığını gösterir. Devamında “öykücülüğünün nereden nereye dönüştüğü bir okur olarak beni heyecanlandırıyor” denilerek bu değişimin hem yetenek hem de edinilen deneyimlerle gerçekleştiği ima edilir. İki kitabın karşılaştırılması da bu gelişimin kanıtı olarak sunulur. Bu nedenle parçada Arda Arel’in, öykü yazarlığında öğrendikleri ve denemeleriyle zaman içinde bir dönüşüm yaşadığına değinildiği söylenebilir.

ABCDE

26. Parçada geçen “el sallıyor” ifadesi, mecazlı bir anlatımla ilk öykülerin, yer aldıkları kitabın genel kurmaca anlayışını haber verdiğini anlatmak için kullanılmıştır. Metinde “Her iki öykü de yer aldığı kitaptaki kurmaca anlayışına el sallıyor ve okura metinlerin kapısını aralıyor” denilmektedir. Bu cümlede “el sallamak”, doğrudan bir gönderme yapmak, önceden haber vermek, okura bir yön göstermek anlamında kullanılmıştır. Yani söz konusu öyküler, kitabın tamamında benimsenen hayalî / kurmaca anlatım tarzına bilinçli bir biçimde işaret eden metinlerdir. Okur, bu ilk öyküler sayesinde kitabın genel anlatım dilini ve kurgu anlayışını önceden sezer.

ABCDE

27 - 30. sorular aşağıdaki tabloya göre çözülmüştür.

	1	2	3	4	5	6	7
Üniversite	H	A / T	T / A	M	F	O	B
Tür	Ö	D	D	Ö	D	D	Ö
					D	Ö	
					Ö	D	

27. Tablo incelendiğinde A ve F üniversiteleri devlet üniversitesi olabilir.

ABCDE

28. Tablo incelendiğinde A devlet üniversitesi, B özel üniversitedir.

ABCDE

29. “B üniversitesinden hemen sonra H üniversitesini yazmıştır.” yargısı kesin yanlıştır çünkü B üniversitesi en son sıradadır.

ABCDE

30. Öğrencinin beşinci sırada yazdığı üniversitenin özel üniversite olduğu biliniyorsa 6. sırada O üniversitesi devlet üniversitesi olur.

ABCDE

$$31. \frac{\left(1 + \frac{3}{4}\right) \cdot \left(2 + \frac{3}{5}\right)}{\left(11 + \frac{3}{8}\right)} = \frac{\frac{7}{4} \cdot \frac{13}{5}}{\frac{91}{8}} = \frac{91}{20} \cdot \frac{8}{91} = \frac{2}{5}$$

ABCDE

$$32. \frac{6^5 + 6^4}{3^7 + 3^4} = \frac{6^4 \cdot (6 + 1)}{3^4 \cdot (3^3 + 1)} = \frac{2^4 \cdot 3^4 \cdot 7^1}{3^4 \cdot 1 \cdot 28^4} = \frac{16}{4} = 4 \text{ bulunur.}$$

$$33. \frac{\left(\sqrt{7} + \frac{1}{\sqrt{7}}\right) \cdot \left(\sqrt{6} - \frac{1}{\sqrt{6}}\right)}{\left(\sqrt{21} - \frac{1}{\sqrt{21}}\right)} = \frac{\frac{8}{\sqrt{7}} \cdot \frac{5}{\sqrt{6}}}{\frac{20}{\sqrt{21}}} = \frac{40^2 \cdot \sqrt{21}}{\sqrt{42} \cdot 20} = \frac{2 \cdot \sqrt{21}^1}{\sqrt{2} \cdot \sqrt{21}^1} = \frac{\sqrt{2} \cdot \sqrt{2}^1}{\sqrt{2}^1} = \sqrt{2} \text{ bulunur.}$$

ABCDE

$$34. \frac{(0,5)^2 + 0,05}{(0,6)^2 - 0,06} = \frac{0,25 + 0,05}{0,36 - 0,06} = \frac{0,30}{0,30} = 1 \text{ bulunur.}$$

ABCDE

$$35. \begin{array}{r} AB4 \\ - CB \\ \hline 2A5 \end{array} \Rightarrow A = 2, B = 9, C = 6 \text{ alınırsa sağlanır}$$

$A + B + C = 2 + 9 + 6 = 17$ bulunur.

ABCDE

ABCDE

$$36. a \cdot c^2 < 0 \text{ ve } c^2 > 0 \text{ olacağından } a < 0 \text{ bulunur.}$$

$a < 0$ ise $a^3 < 0$ olup $a^3 + b > 0$ ise $b > 0$ olmalıdır.

$a \cdot c < a \cdot b$ (Her tarafı a sayısına böldüğümüzde $a < 0$ olduğu için eşitsizlik yön değiştirir.)

$$\frac{a \cdot c}{a} > \frac{a \cdot b}{a}$$

$c > b$ olur.

$a < 0, b > 0$ ve $b < c$ ise

$a < b < c$ olur.

ABCDE

$$37. \begin{array}{l} 4x = 3y \\ \downarrow \quad \downarrow \\ 3k \quad 4k \Rightarrow x = 3k \text{ ve } y = 4k \text{ olsun.} \end{array}$$

$$\frac{3x}{4} + \frac{4y}{3} = 91 \rightarrow \frac{3 \cdot 3k}{4} + \frac{4 \cdot 4k}{3} = 91$$

$$\frac{9k}{4} + \frac{16k}{3} = 91$$

$$\frac{27k}{12} + \frac{64k}{12} = 91$$

$$\frac{91k}{12} = 91$$

$$k = 12 \text{ olur.}$$

$$y - x = 4k - 3k = k = 12 \text{ bulunur.}$$

ABCDE

$$38. a^2 + a \cdot b - a \cdot c = \text{Tek sayı}$$

$$\begin{array}{c} a \cdot (a + b - c) = \text{Tek sayı} \\ \downarrow \quad \downarrow \\ \text{Tek Sayı} \quad \text{Tek Sayı} \end{array}$$

$$a - b = \text{Çift sayı} \Rightarrow b = \text{Tek sayı}$$

$$\downarrow$$

Tek sayı

$$a + b - c = \text{Tek sayı} \Rightarrow c = \text{Tek sayı}$$

$$\downarrow \quad \downarrow$$

Tek sayı Tek sayı

$$a = \text{Tek sayı}, b = \text{Tek sayı}, c = \text{Tek sayı}$$

bilgisine göre öncülleri inceleyelim.

$$I. a^2 - c^2 = (\text{Tek sayı}) - (\text{Tek sayı}) = \text{Çift sayı}$$

$$II. b^2 - c^2 = (\text{Tek sayı}) - (\text{Tek sayı}) = \text{Çift sayı}$$

$$III. a^2 + b^2 + c^2 = (\text{Tek} + (\text{Tek} + (\text{Tek} = \text{Tek sayı}$$

sayı) sayı) sayı)

ABCDE

39.

$$\frac{4-x}{3} \leq x+4 \leq \frac{2x+18}{3}$$

$$\frac{4-x}{3} \leq x+4 \quad x+4 \leq \frac{2x+18}{3}$$

$$4-x \leq 3x+12 \quad 3x+12 \leq 2x+18$$

$$-8 \leq 4x \quad x \leq 6$$

$$-2 \leq x$$

Buradan $-2 \leq x \leq 6$ olup $6 - (-2) + 1 = 9$ farklı tam sayı değeri alır.

40. $|x+y| = 5y \Rightarrow 5y \geq 0 \Rightarrow y \geq 0$ olmalı

$$\begin{aligned} x+y &= 5y & x+y &= -5y \\ x &= 4y & x &= -6y \end{aligned}$$

$$|x-y| = 21 \text{ ve } x = 4y \text{ için}$$

$$|4y-y| = 21$$

$$|3y| = 21$$

$$3y = 21$$

$$y = 7 \text{ ve } x = 4 \cdot 7$$

$$x = 28 \text{ olur.}$$

$$|x-y| = 21 \text{ ve } x = -6y \text{ için}$$

$$|-6y-y| = 21$$

$$|-7y| = 21$$

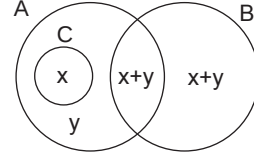
$$7y = 21$$

$$y = 3 \text{ ve } x = -6 \cdot 3$$

$$x = -18 \text{ olur.}$$

x sayısının alabileceği farklı değerlerin toplamı $28 + (-18) = 10$ olur.

$$\begin{aligned} 41. \quad 12^{x+1} + 12^x &= 3^{x+3} - 3^x \\ 12^x \cdot (12+1) &= 3^x \cdot (3^3 - 1) \\ 3^x \cdot 4^x \cdot 13 &= 3^x \cdot (27-1) \\ (2^2)^x \cdot 13^1 &= 26^2 \\ 2^{2x} &= 2 \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

42. $C \subset A$ ve $B \cap C = \emptyset$ olacak şekilde venn şemasını çizelim.

$$s(A \setminus B) = s(B \setminus A) = s(A \cap B) = x + y \text{ olsun.}$$

$$s(A \setminus C) = 28 \rightarrow x + 2y = 28$$

$$s(A \cup B) = 66 \rightarrow 3x + 3y = 66$$

$$x + y = 22$$

$$+ -x - 2y = -28$$

$$-y = -6$$

$$y = 6 \text{ olur.}$$

$$x + 2y = 28 \rightarrow x + 2 \cdot 6 = 28$$

$$x = 28 - 12$$

$$x = 16 \text{ olur.}$$

$$s(C) = x = 16 \text{ bulunur.}$$

$$43. \quad f\left(\frac{x-a}{3}\right) = \frac{x+3a}{17} \quad \text{ve } f(-1) = 17$$

$$\frac{x-a}{3} = -1 \rightarrow x-a = -3$$

$$3x - 3a = -9$$

$$+ \quad x + 3a = 17$$

$$4x = 8$$

$$x = 2 \text{ olur.}$$

$$x + 3a = 17 \Rightarrow 2 + 3a = 17$$

$$3a = 15$$

$$a = 5 \text{ bulunur.}$$

44. AB sayısı 4 ile; BC sayısı 5 ile; CA sayısı 9 ile tam bölünmektedir.

BC sayısı 5 ile tam bölünüyorsa $C = 5$ olmalıdır.

CA sayısı 9 ile tam bölünüyorsa

$$5 + A = 9k \rightarrow A = 4 \text{ olmalıdır.}$$

AB sayısı 4 ile tam bölünüyorsa

$$4B = 4k$$

$$\downarrow$$

$$0, 4, 8$$

A, B ve C sıfırdan ve birbirinden farklı birer rakam olacağı için $B = 8$ olmalıdır.

$$A + B + C = 4 + 8 + 5 = 17 \text{ bulunur.}$$

ABCE

İNDEKS AKADEMİ

youtube/indexsakademi

ABCE

ABCE

ABCDE

ABCDE

ABCDE

45. $AAB + ABB + BBB = 1962$

$$100 \cdot A + 10 \cdot A + B + 100 \cdot A + 10 \cdot B + B + 100B + 10B + B = 1962$$

$$70 \cdot A + 41 \cdot B = 654$$

$$\begin{array}{r} \downarrow \quad \downarrow \\ 7 \quad 4 \end{array}$$

$$A + B = 7 + 4 = 11 \text{ bulunur.}$$

AB CDE

46. $180 \cdot \frac{1}{6} = 30$ öğrenci kalemlerin tamamını kullanmıştır. $180 - 30 = 150$ öğrenci kalemlerin en fazla ikisini kullanamamıştır. Kalemlerin sadece birini kullanmayan öğrenci sayısı x ise kalemlerin ikisini kullanmayan öğrenci sayısı $150 - x$ olur.

Toplam kalem sayısı

$$1 \cdot x + 2 \cdot (150 - x) = 240$$

$$x + 300 - 2x = 240$$

$$x = 60 \text{ dir.}$$

AB CDE

47. Annenin yaşı x ise babanın yaşı $x + 3$ olur. Üç çocuğun beş yıl sonraki yaş toplamı 35 ise bugünkü yaş toplamı $35 - 3 \cdot 5 = 20$ olur.

Anne, baba ve üç çocuğun yaşları toplamı 95 ise

$$x + x + 3 + 20 = 95$$

$$2x = 72$$

$$x = 36 \text{ olur.}$$

$$\text{Babanın yaşı } x + 3 = 36 + 3 = 39 \text{ olur.}$$

AB CDE

48.

Sude	Ömer	Esma
$2x$	$4x$	$7x$
$b + 18$	b	
$2x + b + 18$	$= 4x + b$	$= 7x - 3$

$$2x + b + 18 = 4x + b \quad 4x + b = 7x - 3$$

$$18 = 2x$$

$$b = 3x - 3$$

$$x = 9 \text{ olur.}$$

$$b = 3 \cdot 9 - 3$$

$$b = 24 \text{ olur.}$$

Kitaptaki toplam test sayısı

$$2x + 4x + 7x + b + 18 + b = 13x + 2b + 18$$

$$= 13 \cdot 9 + 2 \cdot 24 + 18$$

$$= 117 + 48 + 18$$

$$= 183 \text{ olur.}$$

AB CDE

49.

	3 boncuk	5 boncuk	Toplam
Kolye sayısı	x	$3x$	
Boncuk sayısı	$3x$	$15x$	$18x$
Satılan Kolye	9	9	11
Satılanlardaki Boncuk Sayısı	27	45	72
Kalanlardaki Boncuk Sayısı	$3x - 27$	$15x - 45$	$18x - 72$

$$\frac{18x - 72}{18x} = \frac{3}{4}$$

$$72x - 288 = 54x$$

$$18x = 288$$

$$x = 16$$

AB CDE

50. A şehrinden yola çıkan aracın saatteki hızı V_1 km şehrinden yola çıkan aracın saatteki hızı V_2 km olsun.

$$|AB| = 3V_1 + 3V_2, \quad |AB| = 2V_1 + 5V_2$$

$$3V_1 + 3V_2 = 2V_1 + 5V_2$$

$$V_1 = 2V_2 \text{ olur.}$$

$$|AB| = 540 \text{ km ise}$$

$$540 = 3V_1 + 3V_2$$

$$540 = 3 \cdot 2V_2 + 3V_2$$

$$540 = 9V_2$$

$$V_2 = 60 \text{ km/sa}$$

51. Kovada bir kırmızı ve bir beyaz top varsa Ahmet bir isabetli bir isabetsiz atış ve aynı şekilde Vedat bir isabetli bir isabetsiz atış yapmıştır.

Ahmet	Vedat	+	Ahmet	Vedat	+	Ahmet	Vedat	+	Ahmet	Vedat
↓	↓		↓	↓		↓	↓		↓	↓
1. atış	1. atış		1. atış	2. atış		2. atış	2. atış		2. atış	1. atış
isabet	isabet		isabet	isabet		isabet	isabet		isabet	isabet

$$\begin{aligned} & \frac{20}{100} \cdot \frac{40}{100} \cdot \left(\frac{30}{100} \cdot \frac{50}{100} + \frac{70}{100} \cdot \frac{50}{100} \right) \\ & + \frac{80}{100} \cdot \frac{60}{100} \cdot \left(\frac{30}{100} \cdot \frac{50}{100} + \frac{70}{100} \cdot \frac{50}{100} \right) \\ & = \frac{8}{100} \cdot \left(\frac{15}{100} + \frac{35}{100} \right) + \frac{48}{100} \cdot \left(\frac{15}{100} + \frac{35}{100} \right) \\ & = \frac{8}{100} \cdot \frac{1}{2} + \frac{48}{100} \cdot \frac{1}{2} \\ & = \frac{4}{100} + \frac{24}{100} \\ & = \frac{28}{100} \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

52. ve 53. soruların çözümü

Grafik 2'de güllü ve cevizli lokumu temsil eden daire dilimlerinin merkez açılarını bulalım.

$$\text{Güllü} = \text{Cevizli} = \frac{360^\circ - 96^\circ - 120^\circ}{2} = \frac{144^\circ}{2} = 72^\circ$$

olur.

Grafik 2'deki merkez açıları dikkate alarak kalan lokum oranlarını belirleyelim.

Sade	→	96°	→	4x
Fındıklı	→	120°	→	5x
Cevizli	→	72°	→	3x
Güllü	→	72°	→	3x

Lokum Türü	Başlangıç	Kalan	Satılan
Sade	120	4x	120 - 4x
Fındıklı	80	5x	80 - 5x
Cevizli	88	3x	88 - 3x
Güllü	72	3x	72 - 3x
Toplam	360	15x	360 - 15x

$$52. \quad 360 - 15x = 3 \cdot (4x + 3x)$$

$$360 = 21x + 15x$$

$$360 = 36x$$

$$x = 10 \text{ olur.}$$

Satılan fındıklı ve güllü lokum miktarı

$$80 - 5x + 72 - 3x = 152 - 8x$$

$$= 152 - 80$$

$$= 72 \text{ kilogramdır.}$$

$$53. \quad 88 - 3x = 80 - 5x + 28$$

$$2x = 20$$

$$x = 10 \text{ olur.}$$

Bu gün boyunca satılan toplam lokum miktarı

$$360 - 15x = 360 - 15 \cdot 10 = 210 \text{ kilogramdır.}$$

54. 1. hamle → ①②③④⑥⑦⑧⑨⑤
 2. hamle sonrası → ①②③④⑦⑧⑨⑤⑥
 3. hamle sonrası → ⑦①②③④⑧⑨⑤⑥
 4. hamle sonrası → ④⑦①②③⑧⑨⑤⑥

8 numaralı topun hemen sağındaki topun numarası 9 ve hemen solundaki topun numarası 3 olup toplamı $9 + 3 = 12$ olur.

ABcDE

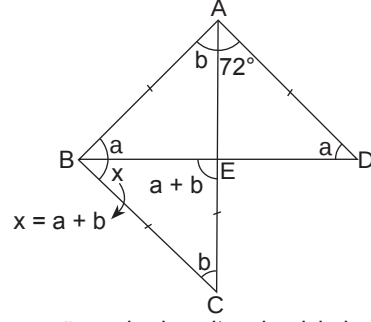
55. Alınan toplar, hep en sağa konulursa,
 ①②③④⑧⑨⑤⑥⑦ → $1 + 7 = 8$
 Alınan ilk iki top sağ, üçüncü top sola konursa,
 ⑦①②③④⑧⑨⑤⑥ → $7 + 6 = 13$
 Alınan ilk top sağ, ikinci top sol, üçüncü top sağa konursa,
 ⑥①②③⑦⑧⑨⑤④ → $6 + 4 = 10$
 Alınan ilk top sol, ikinci top sağ, üçüncü top sola konursa
 ⑥⑤①②③⑦⑧⑨④ → $6 + 4 = 10$
 Alınan ilk iki top sola, üçüncü top sağa konursa
 ④⑤①②⑥⑦⑧⑨③ → $4 + 3 = 7$
 Alınan toplar hep en sola konursa,
 ③④⑤①②⑥⑦⑧⑨ → $3 + 9 = 12$
 $8 + 13 + 10 + 7 + 12 = 50$ bulunur.

ABcDE

56. 1. hamle → 5 numaralı top sağa
 2. hamle → 6 numaralı top sola
 3. hamle → 4 numaralı top sola
 4. hamle → 3 numaralı top sağa
 5. hamle → 7 numaralı top sola
 En az 5 tane hamle yapılmıştır.

ABcDE

57.

İkizkenar üçgenlerde eşit açılar isimlendirelim.
 ABE üçgeninde iki iç açının toplamı dış açıya eşittir.

$$m(\widehat{BEC}) = a + b \text{ olur.}$$

ABD üçgeninde iç açılarının toplamı

$$a + b + 72^\circ + a = 180^\circ \rightarrow 2a + b = 108^\circ$$

ABC üçgeninde iç açılarının toplamı

$$b + a + a + b + b = 180^\circ \rightarrow 2a + 3b = 180^\circ$$

$$2a + 3b = 180^\circ$$

$$- \quad 2a + b = 108^\circ$$

$$2b = 72^\circ$$

$$b = 36^\circ \text{ olur.}$$

$$2a + b = 108^\circ \rightarrow 2a + 36^\circ = 108^\circ$$

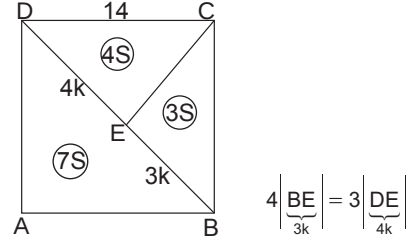
$$2a = 72^\circ$$

$$a = 36^\circ \text{ olur.}$$

$$x = a + b = 36^\circ + 36^\circ = 72^\circ \text{ bulunur.}$$

ABcDE

58.

Yükseklikleri aynı olan üçgenlerin alanları oranı tabanların oranına eşit olacağından

$$\frac{A(\widehat{CED})}{A(\widehat{CEB})} = \frac{4k}{3k} \rightarrow \frac{4S}{3S}$$

Bir karede köşegen alanı iki eş parçaya ayıracağından

$$A(\widehat{ABD}) = A(\widehat{BCD}) = 7S \text{ olup karenin alanı } 14S \text{ olur.}$$

Karenin bir kenarı 14 birim olduğundan

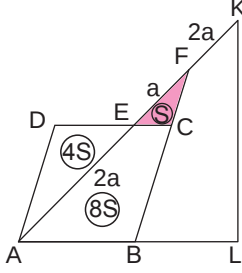
$$14S = 14 \cdot 14$$

$$S = 14 \text{ birimkare olur.}$$

$$A(\widehat{CED}) = 4S = 4 \cdot 14 = 56 \text{ birimkaredir.}$$

ABcDE

59.

$$\left| \frac{FK}{2a} \right| = \left| \frac{EF}{a} \right|$$

$$4 \cdot A(\widehat{CEF}) = A(\widehat{ADE})$$

CFE üçgeni ile DAE üçgeni ile benzerdir. Benzerlik oranının karesi alanların oranını vereceğinden;

$$\frac{A(\widehat{CFE})}{A(\widehat{DAE})} = \frac{S}{4S} \text{ ise } \frac{|EF|}{|AE|} = \frac{1 \rightarrow a}{2 \rightarrow 2a}$$

$$\widehat{FEC} \sim \widehat{FAB} \text{ olduğundan}$$

$$\frac{A(\widehat{FEC})}{A(\widehat{FAB})} = \left(\frac{a}{3a} \right)^2 \rightarrow \frac{A(\widehat{FEC})}{A(\widehat{FAB})} = \frac{1 \rightarrow S}{9 \rightarrow 9S}$$

$$\widehat{ABF} \sim \widehat{AKK}$$

$$\frac{A(\widehat{ABF})}{A(\widehat{ALK})} = \left(\frac{3a}{5a} \right)^2 \rightarrow \frac{A(\widehat{ABF})}{A(\widehat{ALK})} = \frac{9 \rightarrow 9S}{25 \rightarrow 25S}$$

$$A(\widehat{BFKL}) = A(\widehat{ALK}) - A(\widehat{ABF})$$

$$A(\widehat{BFKL}) = 25S - 9S$$

$$A(\widehat{BFKL}) = 16S$$

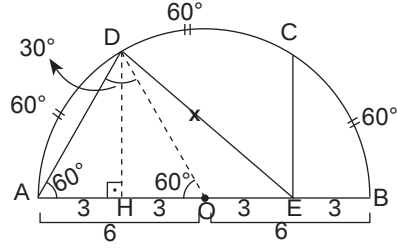
$$A(\widehat{CEF}) = 4br^2 \text{ ise } S = 4br^2 \text{ olup}$$

$$A(\widehat{BFKL}) = 16 \cdot S = 16 \cdot 4 = 64 \text{ birimkaredir.}$$

ABCE

youtube/indexsakademi

60.

$$|AE| = 9 \text{ birim}$$

$$3 \cdot |BE| = 9 \text{ birim} \rightarrow |BE| = 3 \text{ birim}$$

[AB] çaplı yarım çember yayı 3 eşit parçaya ayrıldığı için her birinin ölçüsü

$$\frac{180^\circ}{3} = 60^\circ \text{ olur.}$$

A ile D noktaları birleştirilirse

$$m(\widehat{DAB}) = \frac{120^\circ}{2} = 60^\circ \text{ (Çevre Açısı) olur.}$$

[AB] çapının merkezi O alınırsa yarıçap

$$|AO| = |BO| = \frac{12}{2} = 6 \text{ birim olur.}$$

O ile D noktaları birleştirilirse,

$$|OA| = |OD| \text{ (yarıçap) ve } m(\widehat{DAO}) = 60^\circ \text{ olduğundan}$$

AOD eşkenar üçgeni elde edilir. |AD| = 6 birim olur.

ADO eşkenar üçgeninde D noktasından yükseklik inilirse $30^\circ - 60^\circ - 90^\circ$ özel üçgeni oluşur.

|AD| = 6 birim (Hipotenüs) ise |AD| = 3 birim (30° nin karşısı)

$$|DH| = 3\sqrt{3} \text{ (} 60^\circ \text{ nin karşısı)}$$

olur.

DHE üçgeninde pisagor bağıntısından

$$x^2 = (3\sqrt{3})^2 + 6^2$$

$$x^2 = 27 + 36$$

$$x^2 = 63$$

$$x = \sqrt{63}$$

$$x = 3\sqrt{7} \text{ birim olur.}$$

ABCE

1. • Türklerde ilk askeri teşkilat Mete Han tarafından MÖ 209-174 tarihlerinde kurulmuştur.
- Teoman'ın Asya Hun Devleti'nde tahta geçmesi MÖ 220 yılında gerçekleşmiştir.
- Ko-lo Kağan'ın 553 yılında ölmesi üzerine Kök Türk tahtına geçen Mukan Kağan, Avar Devleti'ne kesin olarak son vermiştir.
- Kavimler Göçü, 375'te meydana gelmiştir
- Görüldüğü üzere A, C, D ve E seçeneğindeki İslam öncesi dönemde meydana gelen gelişmelerdir.

İslam dini VII. yüzyılın başlarında ortaya çıkmıştır. Ahmet Yesevi, ilk Türk tasavvufçusudur. Karahanlılar Dönemi'nde yaşamış ve bir tasavvuf kitabı olan Divan-ı Hikmet'i yazmıştır.

Not: Orta Asya'nın diğer adı Türkistan'dır. Bu ifade günümüzde daha çok kullanılmaktadır.

ABCDE

2. Tuğ İslam öncesinde de kullanılan alametlerden birisidir. İslamiyet'in kabul edilmesinden sonra hutbe, tıraz, çetr ve hilat gibi yeni hükümdarlık alametleri benimsenmiştir. Bunların kısaca anlamları şu şekildedir:

- **Hutbe okutmak:** Hükümdar adına camilerden okunan ve onun isminin geçtiği dualardır. Hutbe sayesinde hükümdar, o coğrafyanın meşru gücü olurdu.
- **Tıraz:** Halifelerin hükümdarlara gönderdiği, özel kumaştan yapılan üzerinde dini sembollerin yer aldığı kıyafetlerdir.
- **Çetr:** Törenlerde ve seyahatlerde hükümdarların başının üstüne tutulan özel şemsiyelerdir.
- **Hilat:** Halifelerin hükümdarlara gönderdiği tüm hediyeleri kapsamaktadır.

ABCDE

3. Haçlı Seferlerinin yapılmasında, Hristiyanlar için kutsal sayılan Kudüs ve civarındaki yerlerin ele geçirilmek istenmesi etkili olmuştur. Ayrıca Haçlılar bu seferlerde doğunun zenginliklerine ulaşmak istemişlerdir.

I. Haçlı Seferi, Türklerin direnişine rağmen başarıya ulaşmış ve Haçlılar Kudüs'ü ele geçirerek burada bir Latin Krallığı kurmuşlardır. Ayrıca Türkiye Selçukluları, başkentleri olan İznik'i boşaltarak Konya'ya taşınmıştır. Dolayısıyla A, B, C ve D seçenekleri metindeki açıklamalarla uyumludur.

Ancak E seçeneği yanlış bir ifadededir. Açıklamalarda Haçlıların kurduğu ittifaklardan bahsedilmemiştir. Aksine Türklerin Haçlılara karşı ittifak yaptığı bilgisi verilmiştir.

ABCDE

4. Osmanlı Devleti'ndeki bu uygulama "şenlendirme" ve "iskân" olarak bilinmektedir.

Fethedilen şehirlere kadıların atanması, I. öncülde ifade edildiği gibi hukuki düzeni sağlamakla alakalıdır. Kadıların görevi hukuki davaları çözmektir.

Fethedilen yerlere Türk nüfusunun yerleştirilmesi (iskân ettirilmesi) demografik (nüfus) üstünlüğün ele geçirilmek istendiğini kanıtlar. Böylece yeni topraklar Türkleştirilmiş ve İslamlaştırılmıştır.

Osmanlı Devleti'nde subaşılar eyaletlerin, sancakların ve kazaların güvenliğinden sorumludurlar. Subaşılar sayesinde fethedilen yerlerde asayiş sağlanmıştır.

ABCDE

5. Söz konusu gelişme "iltizam" olarak adlandırılmıştır. İltizam sisteminin uygulandığı topraklar ise "mukataa" topraklardır.

- **Dirlik:** Geliri hizmet ya da maaş karşılığı askerlere ve memurlara verilen topraklardır.
- **Ocaklık:** Geliri kale muhafızlarına ve tersane giderlerine ayrılan topraklardır.
- **İstimâlet:** Fethedilen yerlerde uygulanan hoşgörü politikasıdır.
- **Gulâm:** Türk-İslam devletlerinde uygulanan bu sistemde, savaş esirlerinden seçilenler merkez ordusunda değerlendirilmiştir. Osmanlı'daki kapıkullarına benzetilebilir.

ABCDE

6. Fatih'in aldığı karar merkezi otoriteyi ve padişahın mutlak gücünü korumak için çıkarılmıştır. Buradaki asıl amaç Osmanlı hanedanının gücünü içeriden tehdit edebilecek dış odakları engellemektir. Siyasi evlilikler sayesinde güç kazanan aileler, Osmanlı hanedanının geleceğini tehlikeye atabilir. Tüm bu açıklamalardan dolayı A, B, C ve D seçeneklerindeki amaçlar doğru kabul edilmelidir.

Fakat Fatih Sultan Mehmet dönemindeki değişim, devletin iç güvenliğini ve hanedanın otoritesini korumaya dönüktür. Bu durumun uluslararası saygınlıkla doğrudan alakası yoktur. Sonuç olarak bu bir prestij meselesi değil, güvenlik siyasetidir.

ABCD

İNDEKSİAKADEMİ

7. 1396'da Niğbolu Savaşı'nda Haçlıları yenen Osmanlı hükümdarı Yıldırım Bayezid'dir.

Macar Kralı Sigismund liderliğindeki Haçlı ordusu, Osmanlı'yı Rumeli ve Balkanlardan atmak istemiştir. Ayrıca Haçlıların saldırmasında Yıldırım Bayezid'in İstanbul'u kuşatması da etkili olmuştur.

Bu savaş sonrasında Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki egemenliği pekişmiştir. Yıldırım Bayezid, savaşta sonra Abbasi halifesinden "Sultan-ı İklim-i Rum" ünvanını almıştır. Böylece Osmanlı'nın İslam dünyasındaki saygınlığı artmıştır.

ABCD

youtube/indeksakademisi

8. Metindeki bilgiler incelendiğinde Osmanlı'nın para birimi olan akçenin değer kaybettiği anlaşılmaktadır. Asker maaşlarının ödenmesinde yaşanan güçlükler devleti akçenin ayarını değiştirmeye zorlamıştır. Ayarı değiştirilen para enflasyon belirtisidir. Bu durum Osmanlı bütçesinin açık verdiğini de gösterir. Enflasyondan sadece askerler değil, siviller de etkilenmiştir.

ABCD

9. Söz konusu antlaşma 1774 yılında Osmanlı Devleti'yle Rusya arasında imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması'dır. Bu antlaşmaya göre:

- Kırım bağımsız bir devlet olacaktır.
- Osmanlı Devleti Rusya'ya savaş tazminatı ödeyecektir.
- Rusya İstanbul'da elçilik, Osmanlı ülkesinin gerekli gördüğü yerlerinde konsolosluk açabilecektir.
- Rusya Karadeniz'de donanma bulundurabilecektir.
- Rusya'ya kapitülasyonlar verilecektir.
- Rusya, Osmanlı ülkesindeki Ortodoksların koruyuculuğu üstlenecektir.

ABCD

10. Verilen bilgiler Islahat Fermanı'nın Avrupa devletlerinin baskısı sonucunda ilan edildiğini gösterir. Bu durum Avrupalıların Osmanlı iç işlerine karıştığını kanıtlar.

Osmanlı Devleti çok uluslu bir imparatorluktur. Ülkede yaşayan azınlıkların bir kısmı Fransız İhtilali'yle yayılan milliyetçilik akımının etkisiyle ayaklanmalar çıkarmıştır. Avrupa devletleri de azınlıkların haklarını bahane göstererek Osmanlı iç işlerine müdahale etmiştir. Dolayısıyla A, B, C ve E seçeneklerindeki ifadeler doğrudur.

Osmanlı Devleti, dış baskılar sonucunda, Avrupalı devletlerin talepleri doğrultusunda Islahat Fermanı'nı yayınlamıştır. Bu durum Osmanlı Devleti'nin bağımsızlık anlayışından ödün verdiğini gösterir.

ABCD

- 11.** • 1856'daki Paris Antlaşması, Kırım Savaşı'nın sonucudur. Bu antlaşmayla Rusya'nın Karadeniz'de donanma bulundurması yasaklandığı için sıcak denizlere inmesi engellenmiştir.
- 1833 Kütahya Antlaşması ile Mısır valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'ya Şam, Girit, Adana ve Cidde valilikleri verilmiştir.
 - 1829 Edirne Antlaşması ile Yunanistan bağımsız olmuş, Sırlara özerlik verilmiştir.
 - 93 Harbi sırasında Rusya'nın kışkırttığı Ermeniler Osmanlı'ya karşı ayaklanmalar çıkarmıştır. Savaştan sonra yapılan Ayastefanos ve Berlin Antlaşmalarında "Ermenilerin yaşadığı yerlerde ıslahatlar yapılacaktır." hükmü yer almıştır. Böylece Ermeni sorunu başlamıştır.

C seçeneğindeki eşleştirme yanlıştır. Mısır Sorunu Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın ayaklanmasıyla, Boğazlar Sorunu 1833'teki Hünkâr İskelesi Antlaşması'yla başlamıştır.

ABcDE

- 12.** • Tanzimat Fermanı, demokratikleşme hareketidir. Bu fermanla rejim değişmemiştir.
- Mecelle şeriatı dayalı medeni hukuku kapsayan kanunlardır.
 - Sened-i İttifak, padişahla âyanlar arasında imzalanan sözleşmedir. Bu sözleşme de rejimi değiştirmemiştir.

Kanun-u Esasi, 1876'da kabul edilen anayasadır. Bu anayasayla Mebusan ve Âyan meclisleri kurulmuştur. Böylece halk padişahın yanında devlet yönetimine katılma fırsatı elde etmiştir. Dolayısıyla Kanun-u Esasi, Osmanlı'nın monarşi rejiminden meşrutiyet rejimine geçtiğini ispatlamaktadır.

ABcDE

- 13.** I. Balkan Savaşı Osmanlı Devleti'nin mağlubiyetiyle sonuçlanmıştır. Bu savaşın yarattığı kargaşadan yararlanan Arnavutluk, Avlonyalı İsmail Kemal Bey liderliğinde 1912'de bağımsızlığını ilan etmiştir. Bu bağımsızlık 1913'teki Londra Konferansı'nda ve Bükreş Antlaşması'nda onaylanmıştır.

İttihat ve Terakki, I. Balkan Savaşı'nda alınan yenilgiyi gerekçe göstererek 1913'te Bab-ı Âli Baskını'nı gerçekleştirmiştir. Enver Paşa ve arkadaşları, Hürriyet ve İtilaf Fırkası'nın kurduğu Kamil Paşa kabinesini silahlı bir baskınla devirmiştir. İttihatçıların baskısıyla Mahmut Şevket Paşa tarafından yeni hükümet kurulmuştur.

ABcDE

- 14.** • Sorunun doğru yanıtı Nigehbân Cemiyeti'dir. Özellikle İttihat ve Terakki'ye muhalif subaylar tarafından kurulmuştur. Anadolu Hareketi'ne ve Mustafa Kemal önderliğindeki Milli Mücadele'ye karşı çıkmışlardır.
- **Teali İslam:** Halifeliği, saltanatı ve İngiliz mandasını savunmuşlardır. Medrese hocaları tarafından kurulmuştur.
 - **İngiliz Muhipleri:** İngiltere mandasını savunan Milli Mücadele karşıtı bir cemiyettir.
 - **Gizli Karakol:** Düşman hakkında istihbarat toplayan, Anadolu'ya silah ve cephane sevkiyatını sağlayan yararlı cemiyettir.
 - **Sulh ve Selamet-i Osmaniye:** Kurtuluşu saltanat ve hilafet makamına bağlılıkta gören cemiyettir.

ABcDE

- 15.** Kuvayımiliye'nin kaldırılmasının temel nedeni, bu birliklerin dağınık, düzensiz ve askeri disiplinden uzak olmasıdır. Yunanlar karşısında yeterli olmayan bu kuvvetler, düşmanı yalnızca oyalayabilmiştir. Ali Fuat Paşa ve Çerkez Ethem'e bağlı Kuvayımiliye birlikleri, Gediz Taarruzunda başarısız olunca düzenli ordunun kuruluşu hızlandırılmış ve Kuvayımiliye birliklerine son verilmiştir.

Fakat C seçeneğindeki ifade sorunun doğru cevabı olamaz. Kuvayımiliye'nin isyanları bastırması, bu birliklerin olumlu özelliğidir. TBMM, kritik zamanda otoritesini bu şekilde sağlamıştır.

ABcDE

16. İtilaf Devletleri İngiltere, Rusya ve Fransa arasında 1907’de kurulmuştur. Bu devletler, Osmanlı Devleti temsilcilerine açıkça belirtme de Osmanlı topraklarını paylaşmak istediklerinden, bu devleti kendi yanlarına almak istememişlerdir.

Özellikle Rusya, Osmanlı topraklarında gözü olduğu için, İngiltere’ye yapılan teklife karşı çıkmıştır. Dolayısıyla aradığımız gerekçe I. öncülde ifade edilmiştir.

İngiltere’nin Osmanlı’yla ittifak kurmak istememesinde, II. ve III. öncüllerdeki gerekçeler etkili olamaz. İngiltere ve diğer İtilaf Devletlerinin Osmanlı toprak bütünlüğünü ve dünya barışını korumak gibi bir gayeleri yoktur.

ABCDE

17. Telgraftaki ifadeler, Milli Mücadele’nin bölgesel değil, ulusal bir amacının olduğunu ortaya koyar. Sivas Kongresi, “kuvvetli bir milli merkez” ifadeleri teşkilatlı bir direniş oluşturulacağına habercisidir.

Sivas Kongresi’nin temel amacı, yurdu temsil eden delegelerin kuracağı hükümet benzeri bir teşkilatın (Temsil Heyeti) direnişi yönetmesidir.

Fakat Mustafa Kemal’in sözleriyle E seçeneğindeki ifade bağdaşmamaktadır. Bu sözlerde millete olan güvenden bahsedilmektedir. Milli irade vurgulanmıştır. Yani bu mücadele için dış destek beklendiğine dair en ufak bir ibare yoktur.

ABCDE

18. Mustafa Kemal, Samsun’a çıktığından beri Kurtuluş Savaşı’nın bölgesellikten kurtulmasını ve vatanın her bölgesini kapsayan ulusal bir mücadelenin yürütülmesini istemiştir.

Erzurum Kongresi her ne kadar bölgesel amaçlarla toplanmış olsa da ulusal kararlar almıştır. Bu kararları I. ve III. öncüllerde görmek mümkündür. Bu maddelerde “millet” kavramı vurgulanmaktadır. Başka bir deyişle bu kararlarda vatanın sadece bir bölümü değil, tümü kastedilmektedir.

Fakat II. öncüldeki kararda “Doğu Anadolu” ibaresi geçmektedir. Bu karar yalnızca bir bölgeyi kapsadığı için bölgesel nitelikte değerlendirilebilir.

ABCDE

19. Bahsi geçen önemli şahıs Sütçü İmam’dır. Sütçü İmam’ın verdiği tepki, Maraş halkını harekete geçiren bir kıvılcım olmuştur.

- **Ali Saip Bey:** Urfa’da Fransız işgaline karşı Kuvayımilliye’yi örgütleyen komutan ve TBMM milletvekilidir.
- **Karayılan (Molla Mehmet):** Antep’teki Kuvayımilliye direnişçilerinden birisidir.
- **İpsiz Recep:** Karadeniz bölgesinde Rum çeteleriyle savaştan Kuvayımilliye lideridir.
- **Şahin Bey:** Antep savunmasında Fransızlara karşı mücadele eden ve şehit olan kahramandır.

ABCDE

20. Sevr Antlaşması, Osmanlı Hükümeti’nin imzaladığı, şartları oldukça ağır bir barış antlaşmasıdır. Bu antlaşma TBMM ve Türk halkı tarafından kabul edilmediğinden hukuken geçersiz kalmıştır.

Sevr Antlaşması’na göre İtilaf Devletlerine ve azınlıklara verilen yerler şunlardır:

- **Yunanistan:** Doğu Trakya, İzmir ve çevresi
- **İngiltere:** Irak, Ürdün, Filistin
- **İtalya:** Güneybatı Anadolu
- **Fransa:** Suriye, Lübnan, Güneydoğu Anadolu ve buradan Sivas’a kadar olan bölge
- Doğu Anadolu’da Ermenistan
- Fırat Nehri’nin doğusunda Kürt devleti
- **Boğazlar:** İtilafların kontrolünde uluslararası bir komisyona yönetimi bırakılmıştır.

ABCDE

21. Türk Tarih Kurumu, 1931’de Atatürk’ün direktifleriyle kurulmuştur. Kurumun başlangıçtaki adı “Türk Tarihini Tetkik Cemiyeti”dir.

Türk Tarih Kurumu’nun temel amaçları A, B, C ve E seçeneklerinde açıklanmıştır. Bu kurum “Belleten” adında bir dergi yayınlamıştır. Her yıl düzenlenen kongrelerde, araştırmalar paylaşılmıştır.

Türk dilinin sadeleşmesi için çaba harcayan kurum Türk Dil Kurumu’dur. Bu kurum, Türkçenin zenginleştirilmesi ve içindeki yabancı kelimelerin atılması için faaliyetler yürütmüştür.

ABCDE

22. Bu kimselerin ortak özellikleri şunlardır:

- Osmanlı Dönemi'nde askeri eğitim almışlardır. Mustafa Kemal'in sınıf arkadaşları ya da yakın arkadaşlarıdır.
- I. Dünya Savaşı'nın farklı cephelerinde mücadele etmişlerdir.
- Milli Mücadele Dönemi'nde aktif olarak görev yapmışlardır.
- Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kurucularıdır.
- İzmir suikastı girişimi olayından dolayı tutuklanıp yargılanmışlardır. Rauf Orbay dışındakiler beraat etmiştir. Rauf Orbay ise gıyaben ceza almıştır.

ABCDE

23. Soru kökündeki kavramlar Atatürk'ün cumhuriyetçilik ilkesiyle ilgilidir.

Cumhuriyet, egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu yönetim şeklidir. Milli egemenliği esas alan bu rejim, devletin gücünü tek bir kişiye ya da zümreye değil, doğrudan doğruya millete vermektedir.

Cumhuriyetçilik ilkesinin temel amacı; çok partili hayatın tesis edilmesiyle toplumun her kesiminin ülke yönetiminde temsil edilmesini sağlamaktır.

ABCDE

24. Balkan Antantı ve Sadabat Pakti, barış ve işbirliği antlaşmalarıdır. Türkiye bu antlaşmalara katılarak sınırlarını güvenceye almış ve bölgesel barışa hizmet etmiştir.

Milletler Cemiyeti dünya barışını korumak için kurulmuştur. Türkiye'nin bu örgüte girmesi barışçıl bir siyaset izlediğini gösterir.

Briand Kellogg Pakti, savaşı ulusal politikaların bir aracı olarak yasaklayan antlaşmadır. Bu paktın ilkeleri Türkiye'nin barışçı siyasetine uygundur.

Ancak D seçeneğindeki Haliç Konferansı'yla ilgili aynı yorum yapılamaz. Türkiye, Misakımilli sınırlarına dâhil olan Musul'u geri alabilmek adına çaba sarf etmiştir. İngiltere'yle 1924'te yapılan bu konferans sorunu çözmemiştir. Dolayısıyla Atatürk'ün sözüyle bu gelişme arasında doğrudan bir ilişki kurulamaz.

ABCDE

25. II. Dünya Savaşı, Almanya'nın 1 Eylül 1939'da Polonya'yı işgal etmesiyle başlamıştır. Bu işgale karşılık, Polonya'nın bağımsızlığını garanti eden İngiltere ve Fransa; Almanya'ya savaş açmıştır. Daha sonrasında Almanya ve SSCB bir antlaşma yaparak Polonya'yı paylaşmışlardır. Almanlar burada çok sayıda Yahudi'yi katletmiştir.

Günümüzde 1 Eylül günü, Birleşmiş Milletlerin aldığı karar doğrultusunda "Dünya Barış Günü" olarak anılmaktadır.

ABCDE

26. • TRT, 1964 yılında özerk bir kamu iktisadi kuruluşu olarak açılmıştır. Televizyon yayınları ise 1968'de başlamıştır.

• Anadolu rock müziği 1960'ların sonlarından itibaren popüler olmuştur. Erkin Koray, Barış Manço ve Cem Karaca, bu tarzın öncüleridir.

• Altın Koza Film Festivali (Adana) ilk kez 1969'da düzenlenmiştir.

• Sinemada toplumsal sorunların işlenmesi 1960'lar sonrasına aittir. Yılmaz Güney gibi yönetmenler tarafından bu tarz filmler çekilmiştir.

Milli Musiki ve Temsil Akademisi, Atatürk Dönemi'nde 1930'larda kurulmuş ve 1936'da Ankara Devlet Konservatuvarı'na dönüştürülmüştür.

ABCDE

27. A, B, C ve E seçeneklerindeki 1970'lerden günümüze dünyada toplumları etkileyen önemli salgın hastalıklardır. Bunların dışında H1N1 (domuz gribi), MERS ve Zika virüsü de dünya sağlığını olumsuz etkilemiştir.

D seçeneğindeki kara veba ise XX. yüzyılın salgın hastalıklarından birisi değildir. Kara veba 14. yüzyılda Avrupa ve Akdeniz havzasında yıkıcı etkileri olan bir salgındır. Orta Asya ya da Doğu Asya'da çıktığı düşünülen bu hastalık ticaret yoluyla batıya taşınmıştır. Veba 1347-1353 yılları arasında Avrupa, Kuzey Afrika ve Yakın Doğu'daki nüfusun yaklaşık olarak üçte birinin ölümüne neden olmuştur.

ABCDE

28. Göreceli konum, bir ülkenin çevresindeki ülkelere, ulaşım ve ticaret yollarına göre konumudur. Ülkenin yer şekilleri, yükseltisi ve denizlere göre konumu da göreceli konumu ifade etmektedir.

Bu açıdan bakıldığında E seçeneği dışındaki bilgiler Türkiye'nin enlem ve boylam etkilerinin sonuçları olmadığı için göreceli konum olarak kabul edilir. Fakat bakı yönünün güney olması bilgisi, ülkemizin dönence dışı Kuzey Yarım Küre olmasından kaynaklanan bir durumdur. Bu özellik bir mutlak konum özelliğidir.

ABCDE

29. Dünya'da eksen eğikliğinden dolayı matematik iklim kuşakları oluşur. Bu kuşaklardan $23^{\circ}27'$ enlemleri ile $66^{\circ}33'$ enlemleri arasında bulunanlara Orta Kuşak denilir. Belirtilen özellikler Orta Kuşak'ta yer alan ülkelerin ortak özelliği olarak kabul edilir.

ABCDE

30. I. Tersiyer'de Kuzey Anadolu Dağları oluşmuştur. → Doğru, Alp – Himalaya Kıvrım Dağ sistemi-ne bağlı Toroslar ve Kuzey Anadolu Dağları bu dönemde oluşmuştur.
- II. Kuvaterner'de toptan yükselme olmuştur. → Doğru. Epirojenez olayı olarak ifade edilen bu olay etkisiyle Anadolu toptan yükselme yaşamıştır.
- III. Peleozoyik'te volkanizma etkili olmuştur. → Yanlış, volkanizmanın ülkemizde etkili olduğu dönem tersiyer dönemidir.
- IV. Tersiyer'de masif araziler oluşmuştur. → Yanlış, masif arazilerin ülkemizde oluştuğu dönem paleozoyik dönemdir.

ABCDE

31. Türkiye'de verilen yerlerin yıllık ortalama yağış miktarlarına bakıldığında;

- I. Bursa → 708 mm
II. Antalya → 1040 mm
III. Yozgat → 572 mm
IV. Trabzon → 829 mm
V. Hakkari → 793 mm

şeklindedir. Bu nedenle Yozgat şehrinin yıllık yağış ortalaması diğer alanlara göre daha azdır.

ABCDE

32. I. Ülke genelinde düzensiz dağılıma sahiptir. → Doğru, çünkü göllerin yoğunlaştığı yerler vardır. (Göller yöresi, Marmara Denizi çevresi, Van Gölü çevresi gibi)
- II. Bazı göllerde taşımacılık faaliyeti yapılmaktadır. → Doğru, bu bazı göller içerisinde Van Gölü, Atatürk Barajı, Keban Barajı gibi örnekler vardır.
- III. En fazla karstik süreçlere bağlı gelişmiştir. → Yanlış, çünkü göller ülkemizde daha çok tektonik aktivitelere bağlı oluşmuştur.
- IV. Doğal göllerin faydalarından biri taşkın önlemektir. → Yanlış, çünkü taşkın önleme yapay göl olarak bilinen barajların bir özelliğidir.

ABCDE

33. Piramitte cinsiyete göre oran dağılımı verilmiştir. Bu nedenle A seçeneği dışındaki bilgiler piramitten yorumlanabilmektedir. Fakat çalışan nüfus 15 – 64 yaş grubu içerisinde esas iş gücünde olan demektir. Piramitte 15 – 64 yaş grubu oranı görülmekte fakat içinde yer alan aktif çalışan bilinmemektedir.

ABCDE

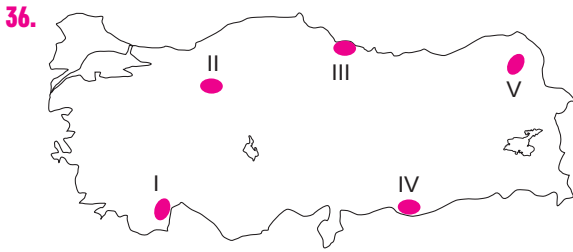
34. Özellikleri verilen köyaltı yerleşmesi, Oba'dır. Türkiye'de Toroslar olarak ifade edilen Akdeniz Coğrafi Bölgesiyle öne çıkmaktadır.

- A) **Dam:** Hayvancılığın yanı sıra tarımında yapıldığı geçici yerleşmelerdir. Bu tür yerleşmelere özellikle Ege'nin kıyı kesimi ve Göller Yöresi'nde rastlanır.
- B) **Divan:** Ekonomik olarak tarım öne çıkar. Daha çok Batı Karadeniz'de rastlanır.
- C) **Mezra:** Tarım ve hayvancılığın beraber yapıldığı yerlerdir. Daha çok Türkiye'nin doğusu ve güneydoğusunda yaygındır.
- E) **Yayla:** Hayvancılık etkinliğinin ön planda olduğu yerlerdir. Kuzey Anadolu Dağları, Toroslar ve Güneydoğu Toroslar yaygın olan yerlerdir.

ABCDE

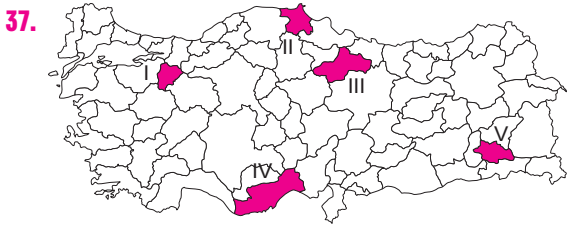
35. I. Sulama imkanlarının geliştiği yerler tarımsal verim arttığı yerlerdir. → Beşeri faktörlerden sulama imkanından bahsedilmiştir.
- II. Dağlık ve engebeli yerlerde tarım alanları küçük ve parçalıdır → Yer şekillerinin etkisine örnektir.
- III. Orta Anadolu'daki plato düzlükleri önemli tahıl üretim alanlarını oluşturur. → Yer şekillerinin etkisine örnektir.
- IV. Kışların ılık geçmesi, soğuk koşullara uyum sağlayan ürünleri yetiştirmesine imkan verir. → İklim koşullarının tarımsal üretiminin etkisine örnektir.

ABCDE

- I. Bey Dağları → Dağlık ve engebeli
- II. Köroğlu Dağları → Dağlık ve engebeli
- III. Çarşamba Delta Ovası → Sade
- IV. Harran (Altınbaşak) Ovası → Sade
- V. Allahuekber Dağları → Dağlık ve engebeli
- Samsun il sınırlarındaki Çarşamba Delta ovası ile Şanlıurfa il sınırlarındaki Altınbaşak ovası tarla tarımının daha az kısıtlandığı yerlerdir.

ABCDE

Haritada verilen illerin hangi iller olduğuna bakacak olursak;

- I. Bilecik
- II. Sinop
- III. Tokat
- IV. Mersin
- V. Siirt

ili olduğu görülür. 2024 yılı TÜİK verilerine göre kıl keçisi yetiştiriciliğinde **Mersin**, Antalya, **Siirt**, Şırnak ve Mardin illeri öne çıkar.

ABCD E

38. Türkiye'de mermer yatakları daha çok Marmara Adası (Balıkesir), Bursa, Bilecik, Çanakkale, Afyon-karahisar, Burdur, Denizli, Kırşehir, Elazığ, Diyarbakır il sınırları içerisinde bulunmaktadır.

ABCDE

39. 2024 yılında enerji kaynaklarının elektrik üretiminde kullanım oranlarına bakıldığında en az payın biyo-enerji olduğu görülmektedir. Seçeneklere detaylı bakıldığında;

- Biyoenerji → %Diğer %3,2 (Tek başına bir veri olarak paylaşılmamaktadır. Petrol, asfaltit gibi enerji kaynakları da vardır.
- Jeotermal enerji → %3,2
- Hidrolik enerji → %21,5
- Rüzgâr enerjisi → %10,5
- Güneş enerjisi → %7,5'tur.

ABCDE

40. Dış ticaret açığının azaltılmasına yönelik önlemler düşünülürken dış satımı (ihracatı) artıran, dış alımı (ithalatı) azaltan seçenekler doğru seçenekler olacaktır. Bu açıdan bakıldığında D seçeneği dışındaki bilgiler bir önlem olarak düşünülebilir. Fakat Organize Sanayi Bölgelerinin azaltılması değil bilakis artırılması denilmesi gerekir. Çünkü Organize Sanayi Tesisleri sanayi kuruluşlarının belirli bir plan dahilinde alt yapısı önceden hazırlanmış alanlarda topladığı ve ortak hizmetlerden yararlandığı sanayi yerleşim alanlarıdır. Sanayide yapılacak yapısal dönüşümde çok önemli rol oynarlar.

ABCDE

41. Türkiye'de sivil hava trafiğine açık olan havalimanı sayısı 58'dir. Seçeneklerde verilen illerden en son Mersin il sınırlarına 10 Ağustos 2024 tarihinde Çukurova Uluslararası Havalimanı açılmıştır. Fakat diğer illerimizde havalimanı bulunmamaktadır.

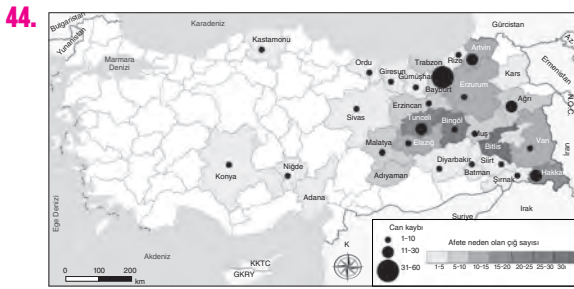
ABCDE

42. Afyonkarahisar, İzmir, Bursa, Yalova, Denizli, Ankara ve Sivas'ta bulunan kaplıcalar termal turizmin ön plana çıktığı mekanlar arasında yer almaktadır.

ABCDE

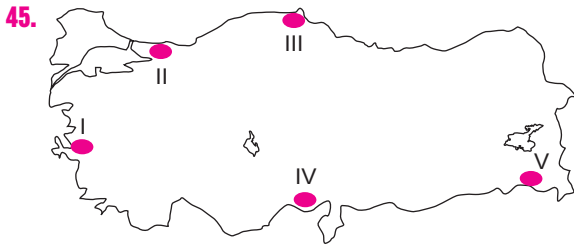
43. Merkezi Konya'da bulunan KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2011 yılının Haziran ayında faaliyete başlamıştır. KOP, Türkiye'nin iç kesimlerinde yer alan ve Aksaray, Karaman, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Niğde ve Yozgat illerini kapsayan bir sahada uygulanmaktadır.

ABCDE

Haritaya bakıldığında Trabzon – Bayburt çevresinde çığ afetinin gerçekleşme sıklığı ve malesef yaşanan can kaybı açısından bir çok ile göre daha fazla olduğu görülmektedir.

ABCDE

- I. İzmir
- II. Kocaeli
- III. Sinop
- IV. Adana
- V. Şırnak il sınırlarıdır. Verilenler içerisinde büyük nüfuslu olmayan alanlar Sinop ve Şırnak'tır. Doğal kaynaklar üzerindeki baskı daha az olacaktır.

ABCDE

46. İctihadı birleştirme kararları, aynı hukuki konuda yüksek mahkemelerin daireleri veya kurulları arasında görüş ayrılığı ortaya çıktığında, bu ayrılığı ortadan kaldırmak ve hukukta birlik sağlamak amacıyla verilen kararlardır.

Bu kararların ayırt edici özelliği şudur: Benzer olaylarda hâkimleri bağlamaktadır. Sadece yol gösterici değil, uyulması zorunlu nitelik taşımaktadır. Dolayısıyla bu tür kararları verebilecek organ, ülke çapında yargı birliğini sağlayabilecek yetki ve komunda olmalıdır.

- Adli yargının en yüksek mahkemesi → **Yargıtay**
 - İdari yargının en yüksek mahkemesi → **Danıştay**
- olarak düzenlenmiştir. Bu iki yüksek mahkeme, daireler arasındaki içtihat farklılıklarını gidermek amacıyla içtihadı birleştirme kararı alma yetkisine sahiptir.

ABCDE

47. Türk Medenî Kanunu'na göre hısımlık; **kan hısımlığı, kayın hısımlığı ve yapay (evlat edinme) hısımlık** olmak üzere üç şekilde kurulmaktadır. Bunlar dışında kalan ilişkiler kurulurken hısımlık bağı oluşturulmaz.

I. Emre ile annesi Zeynep:

Anne ile çocuk arasında **üstsoy-altsoy kan hısımlığı** bulunmaktadır. Bu nedenle hısımlık bağı vardır.

II. Elif'in oğlu Can ile Elif'in kardeşi Ayşe:

Çocuk ile annenin kardeşi arasında **kan hısımlığı (yan soy)** söz konusudur. Bu nedenle hısımlık bağı vardır.

III. Mert ile süt kardeşi Ali:

Süt kardeşliği, Türk Medenî Kanunu'na göre **hısımlık bağı doğurmamaktadır**. Bu nedenle aralarında hukuken tanınan bir hısımlık yoktur.

IV. Burak'ın eşinin kardeşi Selin ile Burak'ın dayısı Hasan:

Bu kişiler arasında ne **kan hısımlığı** ne de **kayın hısımlığı** bulunmaktadır.

ABCDE

48. Türk anayasa tarihine göre asli kurucu iktidar, mevcut anayasal düzenin dışında ve üzerinde yer alan; genellikle **savaş, ihtilal, devrim veya askerî darbe** gibi olağanüstü siyasal kırılmalar sonucunda ortaya çıkan ve yeni bir anayasal düzen kuran iktidar türüdür. Buna karşılık tali kurucu iktidar, yürürlükteki anayasanın öngördüğü usuller çerçevesinde anayasa yapan veya değiştiren iktidarı ifade etmektedir.

Bu çerçevede;

- I. **1921 Anayasası:** Millî Mücadele koşullarında, Osmanlı anayasal düzeni fiilen ortadan kalkmışken hazırlanmıştır. Savaş ve bağımsızlık mücadelesi ortamında yeni bir siyasal düzen kurulduğundan, asli kurucu iktidar ürünüdür.
- II. **1924 Anayasası:** 1921 Anayasası yürürlükteyken ve onun öngördüğü siyasal meşruiyet zemininde hazırlanmıştır. Mevcut anayasal düzen tamamen ortadan kaldırılmadan, anayasal devamlılık içinde kabul edildiğinden asli değil, tali kurucu iktidar örneğidir.
- III. **1961 Anayasası:** 27 Mayıs askerî müdahalesi sonrasında, mevcut anayasal düzenin dışına çıkılarak oluşturulmuştur. Bu nedenle asli kurucu iktidar sonucunda yapılmıştır.
- IV. **1982 Anayasası:** 12 Eylül askerî darbesi sonrasında hazırlanmış ve önceki anayasal düzen askıya alınmıştır. Bu yönüyle asli kurucu iktidar ürünü bir anayasadır.

Sonuç olarak **1921, 1961 ve 1982 Anayasaları, asli kurucu iktidar tarafından yapılmış anayasalardır.**

ABCD

49. 1982 Anayasası'nda **yasama dokunulmazlığı**, esas itibarıyla **milletvekilleri** için düzenlenmiş bir anayasal güvencedir. **Meclis Başkanı**, milletvekili sıfatını taşıdığı için yasama dokunulmazlığından yararlanmaktadır. **Bakanlar** ve **Cumhurbaşkanı yardımcılarını** da, görevleriyle bağlantılı olarak, yürütme kanadında yer alsalar bile görevi ile ilgili suçlar işledikleri suçlardan dolayı anayasal sistem içinde **yasama dokunulmazlığına sahiptirler.**

Buna karşılık **Cumhurbaşkanı** bakımından, 1982 Anayasası'nda **yasama dokunulmazlığına sahip olduğuna dair açık ve özel bir anayasal hüküm bulunmamaktadır.** Cumhurbaşkanının hukuki statüsü, yasama organına ait bir dokunulmazlık rejimiyle değil, kendisine özgü **sorumluluk ve yargılanma usulleri** ile düzenlenmiştir.

Her ne kadar anayasal gelenek ve uygulamada Cumhurbaşkanının görev süresi boyunca fiilen güçlü bir koruma altında olduğu kabul edilse de, bu durum **yasama dokunulmazlığına sahip olduğu anlamına gelmemektedir.** Çünkü 1982 Anayasası'nda Cumhurbaşkanının yasama dokunulmazlığına tabi olduğuna ilişkin **açık bir anayasal ibare yer almamaktadır.**

ABCD

50. 1982 Anayasası'nda Cumhurbaşkanı'nın görev ve yetkileri sınırlı ve açık biçimde düzenlenmiştir.

Bu bağlamda kanun teklifi verme yetkisi, yasama yetkisinin bir parçası olarak milletvekillerine tanınmıştır; **Cumhurbaşkanı'nın kanun teklif etme yetkisi bulunmamaktadır.** Genel veya özel af ilanı ise Cumhurbaşkanı tarafından yerine getirilen bir yetki olmayıp, **Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin** kararına bağlı bir işlemdir. Cumhurbaşkanı yalnızca sürekli hastalık, sakatlık ve kocama gibi kişisel durumlar sebebiyle af yetkisini kullanabilmektedir; bunun dışında genel veya özel af ilan etme yetkisi yoktur.

Yüksek Seçim Kurulu üyeleri, Yargıtay ve Danıştay tarafından kendi üyeleri arasından seçilmekte olup, Cumhurbaşkanı'nın bu kurulun oluşumuna yönelik bir seçme yetkisi bulunmamaktadır. Benzer şekilde **Sayıştay Başkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilmekte;** bu görev Cumhurbaşkanı'nın yetki alanı dışında kalmaktadır.

Buna karşılık, **Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Yargıtay tarafından belirlenen adaylar arasından Cumhurbaşkanı tarafından atanmakta olup,** bu işlem Cumhurbaşkanı'nın Anayasa'da açıkça tanınmış görev ve yetkilerinden biri niteliğindedir.

ABCD

51. 1982 Anayasası'nda yargı teşkilatı; **ilk derece mahkemeleri, üst derece (kanun yolu) mahkemeleri** ve **yüksek mahkemeler** olmak üzere **üçlü bir sistem** şeklinde düzenlenmiştir.

Danıştay, Yargıtay ve Uyuşmazlık Mahkemesi anayasal sistemde **yüksek mahkeme** statüsüne sahiptir. Buna karşılık **Bölge İdare Mahkemeleri** ve **Bölge Adliye Mahkemeleri**, ilk derece mahkemeleri ile yüksek mahkemeler arasında yer almakta; istinaf incelemesi yaparak üst derece mahkemesi sıfatıyla görev yapmaktadır. Ancak anayasal olarak **yüksek mahkeme statüsüne sahip değildirler**.

ABCDE

52. 1982 Anayasası'na göre mahallî idareler; **il özel idaresi, belediye** ve **köy** olmak üzere üç grupta düzenlenmiştir. Bu idareler, belirli bir yerleşim yerinde yaşayan halkın **mahallî müşterek ihtiyaçlarını** karşılamak amacıyla kurulan ve **kamu tüzel kişiliğine sahip** kuruluşlardır.

Büyükşehir belediyeleri ve ilçe belediyeleri belediye türü mahallî idarelerdir. İl özel idareleri il halkının müşterek ihtiyaçlarını karşılamakla görevlidir. Köy tüzel kişilikleri de köy halkının yerel ihtiyaçlarını karşılayan mahallî idareler arasında yer almaktadır.

Buna karşılık **kaymakamlık**, merkezî idarenin taşra teşkilatına dâhil olup, mahallî idare niteliği taşımaz.

ABCDE

53. **Hiyerarşi**, yalnızca **aynı kamu tüzel kişiliği içinde** bulunan birimler arasında söz konusu olmaktadır. Bu nedenle "en yüksek hiyerarşik amir" tespiti yapılırken hem örgütlenme biçimi hem de kamu tüzel kişiliği mutlaka dikkate alınmalıdır.

Öncülleri tek tek inceleyecek olursak

Merkezî idare teşkilatı bakımından, başkent teşkilatı ile taşra teşkilatı **aynı kamu tüzel kişiliği** içinde yer almaktadır. Bu bütünlük içerisinde yürütme yetkisinin başı Cumhurbaşkanı olduğundan, **merkez teşkilatı (başkent + taşra) dâhil en yüksek hiyerarşik amirin Cumhurbaşkanı olduğu** yönündeki **I numaralı öncül doğrudur**.

Bir **kamu hizmeti** esas alındığında ise (örneğin eğitim, sağlık, ulaştırma gibi), bu hizmetin yürütülmesinden sorumlu en üst makam ilgili **bakandır**. Bakan, kendi kamu hizmeti alanı bakımından en üst hiyerarşik amirdir. Bu nedenle **II numaralı öncül de doğrudur**.

Taşra teşkilatında, merkezî idare adına görev yapan ve il düzeyindeki tüm merkezî idare birimlerinin en üstünde yer alan kişi **validir**. Dolayısıyla **taşra teşkilatı içerisindeki en yüksek hiyerarşik amirin vali olduğu** yönündeki **III numaralı öncül doğrudur**.

Buna karşılık **mahallî teşkilat**, tek ve birleşik bir yapı değildir. İl özel idaresi, belediye ve köylerin **her biri ayrı birer kamu tüzel kişiliğine** sahiptir. Bu nedenle mahallî teşkilat bakımından tek bir "en yüksek hiyerarşik amir"den söz edilemez. İl özel idaresinde vali, belediyede belediye başkanı, köyde ise muhtar kendi tüzel kişiliği içinde hiyerarşik amirdir. Bu sebeple "**mahallî teşkilat içerisindeki en yüksek hiyerarşik amir belediye başkanıdır**" şeklindeki **IV numaralı öncül yanlıştır**.

ABCDE

54. **657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda** disiplin cezaları **fiilin ağırlığına göre** kademeli biçimde düzenlenmiştir. Kamu görevinden çıkarma cezası, devlet memurluğu ile bağdaşmayacak derecede ağır ve memurun kamu hizmetiyle ilişkisinin tamamen kesilmesini gerektiren fiiller için öngörülmektedir.

Bu kapsamda **özürsüz olarak uzun süre görev gelmemek, amirine veya iş sahiplerine fiili tecavüzde bulunmak, grev yapmak ve terör örgütlerine üye olmak**, kanuna göre **kamu görevinden çıkarma cezasını gerektiren disiplin fiilleri** arasında yer almaktadır. Bu fiiller, memurun kamu hizmetine olan güveni ve sadakat yükümlülüğünü ortadan kaldıracak niteliktedir.

Buna karşılık **ticaret yapmak**, devlet memurlarına yasaklanan bir faaliyet olmakla birlikte, doğrudan kamu görevinden çıkarma cezasını gerektirmemektedir. Bu fiil için öngörülen disiplin yaptırımı, **kademe ilerlemesinin durdurulması cezasıdır**.

ABCDE

55. Türk-İslam tarihinin erken döneminde Karahanlı Devleti, Türklerin İslamiyet'i kabulünden sonra kurulan ilk büyük Türk devletlerinden biri olarak öne çıkmaktadır. Bu devletin ilk başkenti, siyasi gücün ve kültürel üretimin merkezinde yer alan **Balasagun** olmuştur.

Balasagun, yalnızca bir yönetim merkezi değil; aynı zamanda Türk-İslam düşünce tarihinin temel eserlerinden biri olan Kutadgu Bilig'in yazıldığı şehir olarak da bilinmektedir. Devlet yönetimi, adalet anlayışı ve hükümdarlık felsefesine ilişkin bu eserin burada kaleme alınması, Balasagun'u Türk hakanlarıyla özdeşleşen bir şehir hâline getirmiştir. Bu nedenle tarihî kaynaklarda Balasagun, "Türk hakanlarının şehri" şeklinde anılmaktadır.

ABCD

İNDEKS AKADEMİ

56. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde 19 Ekim 2025 tarihinde yapılan cumhurbaşkanlığı seçiminde, Cumhuriyetçi Türk Partisi (CTP) Genel Başkanı **Tufan Erhürman** oyların yaklaşık %62,76'sını alarak cumhurbaşkanı seçilmiştir.

ABCD

57. I. Dünya Savaşı sırasında Irak Cephesi'nde Osmanlı kuvvetlerinin başında bulunan Halil Kut Paşa, İngiliz birliklerini Kut'ül Amare'de kuşatarak teslim olmaya zorlamıştır. Bu başarı, Osmanlı Devleti'nin İngilizlere karşı kazandığı en önemli askerî zaferlerden biri olarak kabul edilmektedir. Halil Kut Paşa, bu nedenle Türk askerî tarihinde Kut'ül Amare kahramanı olarak anılmaktadır.

ABCD

58. TÜRKİSAT 6A, Türkiye'nin ilk yerli ve millî haberleşme uydusu olarak geliştirilmektedir. Uydu 9 Temmuz 2024'te uzaya fırlatılmış, 42° Doğu görev yörüngesinde 17 Şubat 2025'te ilk test yayını gerçekleştirilmiş ve 21 Nisan 2025'te resmen hizmete alınmıştır.

ABCD

59. Türkiye'de ilk kadın bakan olarak kabinde görev almış, aynı zamanda Türkiye'nin ilk kadın rektörü unvanını taşımış ve 2017 yılında hayatını kaybetmiş olan kişi **Türkan Akyol**dur.

Türkan Akyol, 1971'de Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı olarak kabinde görev alarak **Türkiye'nin ilk kadın bakanı** olmuştur. Ayrıca 1980'de Ankara Üniversitesi'nde rektörlük görevini üstlenerek **ilk kadın rektör** unvanını taşımaktadır.

ABCD

60. 2025 yılında New York'ta Sotheby's müzayede evinde 236,4 milyon dolara satılarak modern sanat tarihinde açık artırmada satılan en pahalı eser unvanını elde eden Elizabeth Lederer'in Portresidir. Elizabeth Lederer, Viyana çevresinin önemli figürlerinden biri olup, portresi Viyana Sezessionunun önde gelen temsilcilerinden Gustav Klimt tarafından yapılmıştır.

ABCD